

“ Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk, és, hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

(Szent-Györgyi Albert)

Vácrátóti Petőfi Sándor Általános Iskola Pedagógiai Programja

2023.

INTÉZMÉNYÜNKRŐL

Az intézmény bemutatása

Vácrátót település Pest megye északi részén található. Lakossága 1900 fő körül mozog.

A legnagyobb környékbeli település Vác (kb. 15 km-re), melynek vonzáskörzetébe több kisebb településsel együtt Vácrátót is beletartozik.

Vácrátóttól kb. 8 km - re található Veresegyház, a néhány éve várossá avatott, dinamikusan fejlődő település.

Vácrátót községben 1750 körül indult meg az iskolai oktatás. Intézményünk őse hosszú ideig egyházi fenntartásban működött, az egyházi iskolák államosítását követően 1950-ben állami, később önkormányzati tulajdonba került. 2013. január 1-től iskolánk fenntartásáról és működtetéséről az állam gondoskodik. Az intézmény a Váci Tankerületi Központhoz tartozik. 2007 – 2016-ig, kilenc tanéven keresztül tagintézményünk volt a Vácducai Benedek Elek Általános Iskola. Miniszteri döntés alapján 2016. szeptember 1 –től a vácducai iskola levált intézményünktől, így a 2016-2017-es tanévet már mindkét iskola önálló intézményként kezdte el.

Iskolánk címe, elérhetőségei:

Vácrátóti Petőfi Sándor Általános Iskola -2163 Vácrátót, Petőfi tér 6.

Tel.: 28- 562-525 E-mail címe: titkarsag@vacratotiskola.hu

Alapfeladatunk a nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, mely lehetővé teszi a tanulók érdeklődési körének, képességének és tehetségének megfelelő továbbtanulást. A feladat megvalósítása érdekében az intézményben nyolc évfolyamos általános iskola működik.

A község és az iskola története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, hazánk iránti szeretet felébresztésére, a különböző világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltására.

A községben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyerekek fejlesztését is.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni.

Pedagógusaink fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő vácrátóti polgároknak, ezzel biztosítani a község fejlődését, jövőjét.

Személyi feltételek

Intézményünk nyolc évfolyammal, évfolyamonként egy - egy osztállyal működő általános iskola. A tanulói létszámunk 190 fő körül mozog, jelenlegi engedélyezett férőhelyeink száma 216 fő.

Iskolánk jelenleg 20 pedagógus álláshellyel rendelkezik.

Alkalmazotti közösségünkhöz

- 1 fő pedagógiai asszisztens,

- 1 fő iskolatitkár,
- 2 fő takarító,
- 1 fő félállású karbantartó is hozzátartozik.

A nevelő – oktató munkánkat segítik:

- a történelmi egyházak hitoktatói (Hit- és erkölcstan tantárgy oktatása),
- a fenntartó által több intézményben alkalmazott iskolapszichológus,
- a váci EGYMI által megbízott, SNI-s tanulókat ellátó szakember,
- a Váci Bartók-Pikéthy Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola, Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusai (vácrátóti kihelyezett tagozat ellátása).

Tárgyi feltételek

Az iskolában 2004 – 2012 között nagyarányú, a nevelő- oktató munka feltételeit nagymértékben javító fejlesztések, beruházások történtek.

Az „A” épület tetőcseréje után a tetőtér beépítésre került. Az emeleti szinten négy osztályterem, egy szaktanterem, három csoportszoba, tanári szoba és mosdóhelyiségek kerültek kialakításra. Az új osztálytermeket alsó tagozatos tanulóink vehették birtokba, akik előtte egy több, mint 100 éves épületben tanultak.

2009-2010-ben korszerű, minden igényt kielégítő tornacsarnok épült, mely önálló intézményként működik, de iskolánk a helyi önkormányzattal kötött megállapodás alapján térítésmentesen használhatja.

A községi csatornázás megoldotta az intézmény szennyvíz elvezetési gondjait is.

2007-ben a hepehupás, ezért balesetveszélyes udvar felújításra került. Egy része szilárd burkolatot kapott, jelentős részén játszó rész, zöld felület került kialakításra. Az elmúlt években tovább fejlesztettük iskolaudvarunkat: mászóka, fedett kiülők, padok, fa kisház, szabadtéri labdajáték, pingpongasztalok kerültek kihelyezésre.

A főépület alsó szintjén nyílászáró csere és fűtőkorszerűsítés történt, a „B” és „C” épületek kívülről felújításra kerültek. 2012 –től áttértünk a botanikus kertek közös rendszerű központi termálvizes fűtésre. A volt alsós épület belső felújítása is megtörtént. Itt egy osztálytermet és zenetermet alakítottunk ki. Két volt osztályterem egybenyitásával nagyobb méretű helyiség jött létre, ahová az eddig a helyi művelődési házban működő Vácrátóti Községi Könyvtár költözött be. Tanulóink számára a könyvtári szolgáltatás így akár a tanítási órák szünetében is elérhetővé vált.

Néhány éve tankerületi beruházás keretében felújításra került az „A” épületben lévő igazgatóhelyettesi és iskolatitkári iroda, a földszinti vizesblokk, valamint 2 osztályterem.

A tervszerű és folyamatos beruházások eredményeképpen kibővült, külsőleg és belsőleg megújult, megszépült iskolánkban a helyi önkormányzat segítő együttműködésének köszönhetően az oktató-nevelő munka körülményei megfelelőnek mondhatók.

A kerettanterv követelményeinek teljesítéséhez szükséges alapvető eszközök részben rendelkezésre állnak, de az iskola eszközállománya a jövőben bővítésre, fejlesztésre szorul. Elsősorban a korszerű oktató munkát segítő digitális eszközök beszerzését szeretnénk tovább folytatni.

Sajátosságaink

- Vácrátóton található a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai és Botanikai Kutató Intézete, hazánk legnagyobb botanikus kertje, melyhez iskolánkat szoros kapcsolat fűzi. Ebből adódóan jó lehetőségünk van egyes természettudományos tantárgyak ismereteinek elmélyítésére, gazdagítására.
- A 2016-2017-es tanévtől iskolánk a Váci Női Kézilabda Sportegyesület utánpótlás bázisa.
- Intézményünkben 2021 júniusáig a Veresegyházi Lisznyai Gábor Zeneiskola kihelyezett tagozata működött. A zenepedagógusok szakmai munkája 2021 őszétől a Váci Bartók-Pikéthy Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola, Alapfokú Művészeti Iskola szervezésében folyik tovább.
- Az iskola több évtizedes szokásrendje, szabadidős programjai és egyéb foglalkozásai biztosítják a hagyományok megtartását, a következő nemzedéknek való átadását.

NEVELÉSI PROGRAM

I. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ – OKTATÓ MUNKA ALAPELVEL, ÉRTÉKEI

A Petőfi Sándor Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai **alapelveket** szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthonosan, biztonságban érezhetik magukat.

Ennek érdekében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanítási órákon, szabadidős tevékenységek során együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmazunk,
- a tanítási órákon és egyéb foglalkozásokon biztonságot, elfogadó, pozitív visszajelzésekre épülő bizalommal teli légkört teremtünk,
- a pedagógiai célnak megfelelően kommunikálunk, a tanuláshoz megfelelő hatékony és nyugodt kommunikációs teret, feltételeket alakítunk ki,
- a tanterem elrendezésével, berendezésével, dekorálásával, a rendelkezésre álló taneszközök használatával, a diákok döntéshozatalba történő bevonásával igyekszünk a nevelő – oktató munkánkat támogató környezetet létrehozni,
- munkánk során figyelembe vesszük a tanulók, tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi háttéréből adódó sajátosságokat,
- munkánkat az együttműködés, az altruizmus, a nyitottság, a társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk: tanuló és tanuló, tanuló és nevelő, szülő és nevelő, nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint hatékony nevelő – oktató munka eredményeképpen a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, tovább építhető alapképzettséget nyújt,
- nevelő – oktató munkánk során a nevelést és az oktatást szétválaszthatatlannal tartjuk, egységben szemléljük és kezeljük
- intézményünkben a tanítási – tanulási folyamat eredményessé tétele, az önálló tanulás támogatása érdekében új tanulásszervezési, módszertani eljárásokat alkalmazunk

- megfelelő módon kihasználjuk a rendelkezésünkre álló taneszközöket, digitális tananyagokat, digitális és online eszközöket
- a tanulás-szervezési és módszertani eljárásokat valamint a taneszközöket az intézmény nevelési-oktatási valamint a tanítási óra céljainak megfelelően alkalmazzuk
- felkészülve a tanítási óra aktuális körülményeire, többféle módszertani megoldásban gondolkodunk
- törekszünk kihasználni a szociális tanulás lehetőségeit
- fontosnak tartjuk, hogy a tanítási órákon az elméleti ismeretek elsajátíttatása mellett azok gyakorlati alkalmazását is bemutassuk
- integráltan oktatjuk az iskola szakmai alapidokumentumában megjelölt SNI –s tanulókat
- a szakvélemények alapján ellátjuk a BTMN – es tanulók fejlesztését
- iskolánk olyan - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben
- az iskola nevelő - oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében, autonómiájának kibontakoztatásában látjuk
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák, az egyéni tanulás módszereit kihasználjuk a tananyag adta külső és belső kapcsolódási lehetőségeket
- pedagógiai munkánk során építünk a tanulók más forrásból hozott tudására
- fontosnak tartjuk tanulóink felkészítését az országos és helyi mérésekre, a mérések eredményét értékeljük, a tapasztalatokat felhasználjuk pedagógiai gyakorlatunkban
- törekszünk arra, hogy a tanulókat önálló ismeretszerzésre, gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveljük
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen
- törekszünk tanulóinkat a humánusra, egymás elfogadására, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre nevelni
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyerekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet
- nevelőink törekednek arra, hogy rendelkezzenek a tantárgyuk tanításához szükséges átfogó, korszerű, naprakész szaktudományos és szaktárgyi valamint tantervi és módszertani tudással
- lényegesnek tartjuk nevelőink pontos, következetes, a tanulók számára érthető fogalomhasználatát a tanítási órákon, foglalkozásokon
- pedagógusaink módszertani kultúrája kiterjed a személyes és szociális képességek fejlesztésére
- pedagógiai munkánk folyamatos fejlesztésére törekszünk, terveinket a tanítási óra, foglalkozás eredményességének függvényében felülvizsgáljuk, módosítjuk (PDCA ciklus)

3. Iskolánk - elsősorban a szülőkkel és külső partnereinkkel ápoltt kapcsolatok révén - folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk, Vácrátót község életében.

Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint a község érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a községben található intézményekkel, szervezetekkel, egyesületekkel.
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk képviseltesse magát a különféle községi rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett községi szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket, a természet, a környezet értékeit, más népek értékeit, hagyományait, az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,

- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden tanuló személyiségében. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

5. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében: biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

II. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ - OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

Fejlesztési területek – nevelési célok:

➤ Erkölcsei nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az

önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

➤ Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségeket, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

➤ Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértetése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

➤ Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra

támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

➤ A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését az iskolai életbe. Kitüntetett feladata az intézménynek így a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolában foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

➤ A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és – megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában. Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől.

➤ Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A NAT ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létehez.

➤ Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességeikre tekintettel használja. A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga. Stratégiai cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári köteleességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába. A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelenben folyó kutatások folyamatai alapvető jellegű ismeretének és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek terepének egyre nagyobb szerepet kell biztosítani.

➤ Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

➤ Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását. A fenntarthatóság gazdasági-üzleti világban értelmezhető vonatkozásai olyan fejlődési folyamatot feltételeznek, mely az öfenntartó mechanizmusok, a megújuló erőforrások révén nem csak a természettudományi műveltségterülethez, hanem a testi-lelki egészség céljaihoz is kapcsolódnak az iskolai nevelés-oktatás területén.

➤ Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megismerésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	Követelés Gyakoroltatás Segítségadás Ellenőrzés Ösztönzés	A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitzzése, elfogadtatása. Hagyományok kialakítása. Követelés. Ellenőrzés. Ösztönzés.

2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	Elbeszélés. Tények és jelenségek bemutatása. Műalkotások bemutatása. A nevelő személyes példamutatása.	A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	Magyarázat, beszélgetés. A tanulók önálló elemző munkája.	Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. Vita.

A köznevelési törvény, illetve a Nemzeti alaptanterv alapján az alapfokú nevelés – oktatás két szakaszra tagolódik:

a./ alsó tagozat (1 -4. évfolyam)

b./ felső tagozat (5 -8. évfolyam)

Elérendő cél, hogy az egyes szakaszváltásokra a tanulók:

- minden tantárgyból teljesítsék az alapfokú nevelés – oktatás kerettanterveiben meghatározott, a tovább haladáshoz szükséges követelményeket. A tanulók a minimális követelmények teljesítésén túl egyéni képességeik alapján elvárható legjobb szinten teljesítsék a helyi tantervben megfogalmazottakat.

- birtokoljanak bővíthető, biztos ismereteket, életkoruknak megfelelő mértékben rendelkezzenek a tovább haladáshoz szükséges készségekkel, képességekkel, jártasságokkal,

- tőlük elvárható módon ismerjék és tartsák be a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, a közösségi létezéshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak – fejlesztő szakasz vége - legalább kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés - oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több, mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek),
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- életkorának megfelelő mértékben rendelkezik az EU és az új NAT által meghatározott kulcskompetenciákkal,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

II./2. A kompetencia alapú nevelési és oktatási munka céljai, feladatai, eszközei

Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és tartalmának befolyásolásához. Az oktatásnak

alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetlenek a változásokhoz való alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, melyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához.

Az Európai Unió által megfogalmazott kulcskompetenciák:

- anyanyelvi kommunikáció,
- idegen nyelvi kommunikáció,
- matematikai kompetencia,
- természettudományos kompetencia,
- digitális kompetencia,
- a hatékony, önálló tanulás,
- szociális és állampolgári kompetencia,
- kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia,
- esztétikai – művészeti tudatosság és kifejezőképeség.

A Nemzeti Alaptanterv kiemelt fejlesztési feladatai, melyek a kulcskompetenciákra épülnek:

- énkép, önismeret és társas kultúra fejlesztése
- nemzeti öntudat, hazafia nevelés,
- európai azonosságtudat – egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés,
- gazdasági és pénzügyi nevelés,
- fenntarthatóság, környezettudatosságra,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészségre nevelés,
- családi életre nevelés,
- pályaorientáció,
- médiatudatosságra nevelés,
- erkölcsi nevelés,
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nemzeti alaptanterv által megfogalmazott kulcskompetenciák:

- Kommunikációs kompetenciák – anyanyelvi és idegen nyelvi
- Matematikai gondolkodási kompetencia
- Digitális kompetencia
- A tanulás kompetenciái
- Személyes és társas kapcsolatok kompetencia
- Munkavállalói, vállalkozói kompetencia
- Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia

Kommunikációs kompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a gondolatok, érzések és érzelmek kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt, valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot az élet minden területén: családon belül, iskolában, társadalmi érintkezések, szabadidős tevékenységek stb. során.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- verbális és nonverbális kommunikációs képesség
- funkcionális nyelvtan
- életkori sajátosságnak megfelelő nyelvi ismeretek
- hallott és olvasott szöveg értése és szöveg alkotása
- különböző típusú szövegekben való tájékozódás
- információk feldolgozása
- segédeszközök megfelelő használata (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- érvelés képessége
- empatikus képesség
- esztétikai érzék
- kíváncsiság
- tantárgyra jellemző szaknyelv használata

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően.

Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédképesség, olvasott szöveg értése és írásképesség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttere, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti B1 szintű nyelvtudás elsajátítása a 12. évfolyam végén az első idegen nyelv terén olyan elvárásként jelenik meg, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő szókincs
- funkcionális nyelvtan
- nyelvi stílusok ismerete
- szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete
- az idegen nyelv nyelvtani szerkezetének és rendszerének ismerete □ kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, etnikai másság elfogadása

Matematikai gondolkodási kompetencia

A matematikai gondolkodási kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is.

E kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitás analízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- tudja megindokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség

Digitális kompetenciák

Ez a kulcskompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Tanítványainkban kialakítjuk az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használatát, az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a valós és virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Fontos feladat nevelőink részéről az együttműködés, kommunikáció elősegítésére online közösségek létrehozása, ahol értékteremtő, tevékeny, követendő mintát mutatnak a diákoknak a digitális eszközök funkcionális használata terén.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek

- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

A tanulás kompetenciái

Minden műveltségi területen a hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

Személyes és társadalmi kapcsolatok kompetencia

A kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani.

Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja

- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- az egyén cselekvési lehetőségei a diktatúra, az elnyomás kényszerpályáján: az etikailag vállalhatatlan, megalkuvó magatartás soha el nem évülő bűn nemzetünk és emberségünk ellen
- kompromisszumra való törekvés

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

A kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben – így a munkahelyén is – abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia

A kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését, mely minden műveltségterületen jelentkezik.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása.

A művészi-alkotói szabadság korlátjaként jelenik meg mások jogai, a nemzet és az emberiség elleni, azzal megalkuvó vagy tevőlegesen közösséget vállaló magatartás elítélése és etikai alapú megítélése, különösképpen a XX. századi totális diktatúrákkal kapcsolatban.

A magyar nyelv és irodalom műveltségterületen különösen az irodalom, a dráma, a bábjáték, a művészetek műveltségterületen a zene, a vizuális művészetek, a tárgyak, épületek, terek kultúrája, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó s a mozgóképfotósságának elismerése.

További releváns kompetenciaterületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő **nevelési területek fejlesztése** áll pedagógiai munkánk középpontjában:

1. Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal (benne a komplex intézményi mozgásprogrammal) koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
2. Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.
3. Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
4. Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés.
5. Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével.
6. Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
7. Értékkorrekciók, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
8. Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

Intézményünk nevelő – oktató munkájának középpontjában a kulcskompetenciák fejlesztése áll. A kompetencia alapú oktatás fontosságát belátva, az Európai Unió által megjelölt kulcskompetenciákat szem előtt tartva, iskolánk sikeres pályázatot nyújtott be néhány évvel ezelőtt a kompetencia alapú oktatás bevezetésének támogatásához. /TÁMOP 3.1.4 -09/1-2009-0049/

A kompetencia alapú oktatás bevezetése a 2010/2011-es tanévben kezdődött meg iskolánkban. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg. A pályázatban vállalt 5 év fenntartási idő a 2015-16-os tanévben lejárt ugyan, de a kompetencia alapú oktatás egyes elemeit a nevelő – oktató munkánkban továbbra is alkalmazzuk.

III. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- ***A tanulók erkölcsi nevelése.***
- Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása. Bűnmegelőzés.
- ***A tanulók értelmi nevelése.***
- Feladat: Az önálló ismeretszerzés igényének, az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek, illetve az értelmi képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. A tanulók ösztönzés az IKT eszközök hatékony használatára az ismeretszerzésben, a tanulási folyamatban.
- ***A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.***
- Feladat: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A családi közösségi kapcsolatok elsődlegessége, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.
- ***A tanulók érzelmi nevelése.***
- Feladat: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.
- ***A tanulók akaratni nevelése.***
- Feladat: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.
- ***A tanulók nemzeti nevelése.***
- Feladat: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.
- ***A tanulók állampolgári nevelése.***
- Feladat: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.
- ***A tanulók munkára nevelése.***
- Feladat: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.
- ***A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.***
- Feladat: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása. A lelki egészség fontosságának tudatosítása.

IV. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK **EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM**

1./ Az egészségnevelési program célja

Alapvető célunk: az egészségmegőrzés elemi feltételeinek megismertetése és betartatása.

A tanulók ismerjék meg az egészségvédelem kiemelt kérdéseit:

- az életkorral járó biológiai - pszichohigiénés tényezőket;
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek fejlesztésének módjait;
- a rendszeres fizikai aktivitás egészségmegőrzésben játszott szerepét;
- az egészségtudatos léthez tartozó egyénileg kialakított mozgásprogram fittség megőrzése szempontjából való fontosságát;
- az egészségre káros szokások biológiai – élettani – pszichés összetevőit (alkoholfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás, drogfogyasztás);
- a stressz- és feszültségoldó gyakorlatok szerepét a testi-lelki kiegyensúlyozottság elérésében;
- a társas kapcsolatok egészségi-etikai kérdéseit.

Cél: Ezen tudás birtokában képesek legyenek egészségük megőrzésére, a betegségek megelőzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Szomatikus nevelés

- higiénés nevelés (személyi nevelés, környezethigiénére nevelés)
- profilaxisra (betegség megelőzésére) nevelés
- kondicionálás (testedzés, sport)
- baleset megelőzésre nevelés

Pszichohigiénés nevelés

- önismeretre, önfejlesztésre nevelés
- fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés
- környezeti hatások feldolgozására nevelés
- emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés
- abúzusok, devianciák (káros szokás, szenvedély) megelőzésére nevelés
- érzelmi nevelés

Szociálhigiénés nevelés

- kedvező társas miliő működtetése
- kommunikációs nevelés
- családi életre nevelés
- az iskola, mint munkahely pszichoklimájának alakítása
- szerepfeszültségek felismerése, feloldása
- a stressz- és feszültségoldás metódusai
- társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés, egészségpropaganda

Célok	Feladatok	Kritériumok
A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása	<p>A három kondicionális alapképesség (erő, gyorsaság, állóképesség), a koordinációs képességek (egyensúly, térérzékelés, reakciógyorsaság, ritmusérzék, hajlékonyság) fejlesztése.</p> <p>- A sportjáték komplex szerepének kihasználása.</p> <p>- Mindennapos testmozgás gyakorlati alkalmazása (heti 5 testnevelés óra + min. 2 alkalommal játékos testmozgás egyéb foglalkozásokon). - komplex intézményi mozgásprogram tanévre aktualizált feladattervének kialakítása és megvalósítása.</p>	<p>A kondicionális és koordinációs alapképességek az életkornak megfelelő szinten legyenek (Netfit- mérés).</p> <p>Az aktív, mozgásos tevékenységek az iskolai élet minden területét fogják át.</p>
Az egészséges „fair-play” uralta versenyszellem kialakítása	<p>- A céllal szorosan összefüggő felnőtt életben nélkülözhetetlen pozitív tulajdonságok (küzdési tudás, alázatosság, hazaszeretet, kitartás, büszkeség, önismeret, önuralom) fejlesztése.</p> <p>- A közösségbeli „én-szerep” felismerése.</p>	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vegyenek részt aktívan a különböző iskolai, kerületi sport-, illetve tanulmányi versenyeken, diákolimpiákon; - alakítsanak ki közös érdeklődésen alapuló, tartalmas baráti kapcsolatokat.
Az egészséghez és az egészséges környezethez való igény kialakítása	<p>Megtanítani, bizonyítani, hogy alapvető értékünk az egészség. - Kialakítani, hogy az egészség egy soktényezős fogalom. - Az egészség megvédésére, megőrzésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető, de tudományos ismeretek átadása.</p> <p>- Annak tudatosítása a tanulóknál, hogy az élethossziglani öntevékeny testedzés, az önálló sportolás és a motoros önkifejezés fontos eszköze a személyiség fejlesztésének és a lelki egészség megőrzésének.</p> <p>- Tudatmódosító szerekekkel kapcsolatos prevenció.</p> <p>- Az egészségmegővő alternatívák terjesztése, gyógynövények, természetgyógyászat.</p>	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismerjék az egészséges táplálkozás aktuális alapelveit; - legyenek igényesek a személyes higiéniaát illetően; - ismerjék és alkalmazzák az egészség megőrzésének lehetőségeit és alternatíváit; - legyen tudatos stratégiájuk egészségük megőrzésére.

	<p>- A saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az</p>	
	<p>egészségtudatos, az egészség-megőrzést preferáló magatartás fontos része. - A helyes napirend kialakítása.</p> <p>- A környezetszennyezés, mint egészségkárosító tevékenységforma vázolója.</p> <p>- Az egészséges életmód-tréningek beépítése az iskolai programokba (sport- és egészségnapok).</p> <p>- A „természet-iskola” tevékenységek megszervezése és megtartása (tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, séták).</p>	
<p>Önismeret, önuralom, a társadalmi normák szerinti viselkedés és pozitív gondolkodás kialakítása</p>	<p>- Értékorientáció, személyes példamutatás, azaz a tanári magatartás legyen modell értékű. - Tolerancia és empátia fejlesztése. - A kapcsolatok, problémák konfliktusmentes megoldására való igény kialakítása, fejlesztése.</p> <p>- A stressz- és feszültségoldás alapvető fontossága az interperszonális kapcsolatok kezelésében.</p>	<p>A tanulók:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iskolai életükben nyilvánuljon meg a felnőttek és társak tisztelete; - ismerjék fel a jó és rossz tulajdonságokat; - legyenek fogékonyak a tanárok által nyújtott modellekre; - tudjanak könnyen és vidáman alkalmazkodni a változó élethelyzetekhez.

<p>A biztonságos életvezetés elsajátítása</p>	<p>- A fejlett technikai eszközök szakszerű és biztonságos használatának bemutatása, megtanítása.</p> <p>- Rávilágítás a lehetséges veszélyforrásokra.</p> <p>- Annak tudatosítása, hogy az egészségtudatos magatartásra szocializálásnak szerves része a lelki egészség erősítése és fejlesztése, a szükséges prevenciók folyamatok és tevékenységek kialakítása.</p> <p>- A KRESZ, munkavédelem, elsősegélynyújtás elsajátíttatása, ilyen jellegű és témájú vetélkedők szervezése.</p>	<p>A tanulók:</p> <p>- ismerjék a KRESZ, az elsősegélynyújtás és munkavédelem reájuk vonatkozó szabályait és alapelveit.</p>
---	--	--

2./ Az iskolai egészségnevelés tevékenységi formái:

- a mindennapos testedzés lehetőségének biztosítása (Lásd. pedagógiai program - helyi tanterv),
- az iskola közvetlen környezete és a környék lehetőségeinek kihasználása sporttevékenységekre, ezzel a sportolás népszerűsítése a tanulók körében:
- minden tanévben két alkalommal látogatás a Budapesti Műjégpályára, iskolai jégpálya készítése,
- félévente legalább egy kerékpártúra szervezése a környékre,
- túrák, kirándulások szervezése,
- úszásoktatás, uszodalátogatás szervezése (Vác, Veresegyház)
- házi bajnokságok rendezése (kézilabda, labdarúgás, asztalitenisz)
- részvétel a régióban, körzetben megrendezett sportversenyeken, sportmozgalmakon,
- regionális sportprogramok szervezése, lebonyolítása (mezei futás, terepkerékpár, Petőfi kupa – labdarúgás, kézilabda, Mikulás Futás),
- részvétel a helyi művelődési ház által szervezett sportjellegű tevékenységekben (terepfutás, tánc),
- a helyi és környékbeli sportegyesületekkel való együttműködés,
- részvétel a Bozsik – labdarúgó programban
- a tanulók fizikai állapotának rendszeres mérése, az előírt szűrővizsgálatok megszervezése,
- a biológia, egészségtan, etika, testnevelés és sport valamint a technika és életvitel tantárgyak és az 5-8. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin valamint egyéb tanítási órákon aktuálisan feldolgozott ismeretek,
- új tanulásszervezési eljárás – projektoktatás – alkalmazása /6. és 8. évfolyam – Egészségtan/
- minden tanév november hónapjában egészségvédelmi napok szervezése (előadások, vetítések, rajzverseny, játékos vetélkedő alsós és felsős évfolyamokon külön-külön),
- egészségvédelmi szakkör szervezése felső tagozatos tanulók számára

- az iskolai egészségügyi szolgálat - iskolaorvos, védőnő, fogorvos - segítségének igénybe vétele:
- előadások megtartására,
- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésére, megtartására,
- a házi orvosok, a védőnők, a helyi művelődési ház által a falu lakosságának szervezett egészségügyi programok megszervezésében, lebonyolításában való segédkezés, a tanulók részvétele a programokon,
- a pedagógusok egészségneveléssel kapcsolatos ismereteinek bővítése helyi előadások szervezésével, pedagógus továbbképzéseken való részvétellel,
- a gyermekbalesetek elkerülése érdekében a tanulók balesetvédelmi oktatása tanév elején, bizonyos tantárgyak első tanítási óráján, bizonyos iskolai programok előtt, súlyos sérüléssel járó balesetek után.

3./ Az iskolai egészségnevelési programot segítő kapcsolatok.

Az iskolai egészségnevelési program sikeres megvalósítása érdekében megfelelő kapcsolatot és együttműködést kell kialakítani:

- a szülőkkel,
- a szülői szervezetekkel (iskolaszék, szülői munkaközösség, intézményi tanács),
- az iskolai egészségügyi szolgálattal (iskolaorvos, védőnő, fogorvos),
- a helyi gyermekjóléti, illetve családvédelmi szolgálatokkal,
- a területileg illetékes nevelési tanácsadókkal,
- az iskola fenntartójával, működtetőjével –KLIK - Váci Tankerületi Központ
- a helyi önkormányzattal, közösségekkel,
- az ÁNTSZ területileg illetékes intézetével,
- a területileg illetékes rendvédelmi szervekkel,
- a helyi és regionális egyesületek, sportegyesületekkel,

a./ Szülők (család)

A szülő, a család a legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett munkában. A szülők megfelelő tájékoztatása és információ átadás után aktív részvételükkel tudják támogatni az iskola egészségfejlesztési programjait, közülük jó néhányan szakértelmükkel is jelentősen növelhetik az iskolai munka hatékonyságát.

b./ Iskolaszék, iskolai szülői munkaközösség, intézményi tanács

Az iskolaszék, illetve az iskolai szülői munkaközösség jogosítványokkal felruházott szervezet, amely hidat jelent az intézmény és a tanulók szülei között. Az iskolai egészségnevelési program kialakításába, megvalósításába be kell vonni az iskolaszéket, az intézményi tanácsot és a szülői munkaközösséget, szükséges megnyerni a támogatásukat is. Ez a „szövetség” garancia lehet arra, hogy a szülők lehetőségeikhez képest minden területen segítsék az iskolai program megvalósulását.

c./ Iskolaorvos, védőnő, fogorvos

Az iskolai egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását végző kijelölt fogorvosa.

Intézményeinkben az orvosi feladatokat a községek házi orvosai, a védőnői feladatokat a körzeti védőnők, a fogorvosi feladatokat a községi fogorvos látja el.

Tevékenységük legfontosabb területei:

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, szűrővizsgálata,
- adott esetben a tanulók elsősegélyben való részesítése,
- közreműködés: közegészségügyi- járványügyi, környezet- egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskolai vezetéssel egyeztetve,
- felkérésre közreműködés egészségügyi szakértői feladatokban,
- az iskolai egészségnevelésben, egészségnevelési programban való részvétel, a végrehajtás segítése a következőkkel:
 - a tanulók és a pedagógusok ismereteinek bővítése előadásokkal, rendhagyó órákkal,
 - tanfolyamok tartása a tanulóknak (csecsemőgondozás, táplálkozás, fogmosási gyakorlat)
 - olyan egészségügyi programok szervezése, mely a falu lakosságának szól, de e a tanulók is bekapcsolódhatnak (egészséges életmód, tanácsadás és komplex szűrőprogram; felvilágosító, ismeretterjesztő előadás).

d./ Gyermejkölési, családvédelmi szolgálat, nevelési tanácsadó,

A gyermekvédelmi munkában valamint a konkrét államigazgatási ügyekben tudnak segítséget nyújtani a gyermekjóléti szolgálatok és a települési önkormányzatok más intézményeiben dolgozó segítő foglalkozású szakemberek. A hivatalos, jogszabályokhoz kötött kapcsolatok részleteit különböző dokumentumok rögzítik, de a kooperációnak ezen túlmutatóan szakmai szerepe is van.

e./ ÁNTSZ területileg illetékes intézete

Az ÁNTSZ területileg illetékes intézete, azon belül is különösen az egészségfejlesztési szakemberek előadások tartásával, kiadványok biztosításával (videokazetta, könyv, tájékoztató kiadványok) konkrét segítséget nyújthatnak az egészségnevelési munkában.

f./ Az iskola fenntartója, működtetője - KLIK - Váci Tankerületi Központ

Az iskola fenntartója több szempontból is fontos szerepe lehet az egészségnevelési program megvalósításában:

- Mint az intézmény fenntartója, a költségvetés meghatározásakor külön keretet biztosíthat az egészségnevelési feladatok elvégzésére, a biztonságos, egészséget nem károsító munkakörülmények megteremtésére, fenntartására.
- Az általa foglalkoztatott szakember látja el iskolánkban a munkavédelmi, balesetvédelmi feladatokat.(balesetvédelmi oktatás pedagógusok részére, munkavédelmi szemle megtartása évente két alkalommal).

g./ Helyi önkormányzat, társadalmi szervezetek, közösségek

A helyi önkormányzat, társadalmi szervezetek, közösségek anyagi támogatással, a szervezésben, lebonyolításban nyújtott segítséggel mozdíthatják elő egy – egy programunk sikerét. Közös rendezvényekkel nem csak a tanulók, hanem a település minden korosztálya megmozgatható.

h./ Területileg illetékes rendvédelmi szervek

A rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai a bűnmegelőzési programok közös kimunkálásával, a pedagógusoknak jogi, gyermek és ifjúságvédelmi, rendészeti, közlekedési témájú előadások, a tanulóknak közlekedési, kábítószerrel kapcsolatos előadások tartásával, versenyek rendezésével tudnak segítséget nyújtani.

i./ A helyi és regionális egyesületek, sportegyesületek.

Iskolánk 2016 – től a váci férfi és női kézilabda egyesületek utánpótlás bázisává vált.

Tanulóink egyre nagyobb hányada sportol iskolán kívül is sportegyesületekben. Elsősorban labdarúgás, kézilabda, karate, gokart, ritmikus sportgimnasztika, különböző táncok, lovaglás sportágakban. Fontosnak tartjuk az egyesületekkel, sportegyesületekkel való együttműködést elsősorban tevékenységeik, eredményeik bemutatását, iskolai rendezvényeinken

4./ Az egészségnevelés várható eredményei

- A család szerepének megértése
- A helyes viselkedés szabályainak elsajátítása, a felnőttek és a társak tisztelete.
- A jó és a rossz tulajdonságok felismerése, önismeret és az önuralom kialakítása
- A közösségben az „én-szerep” felismerése, a tolerancia, empátia és pozitív gondolkodás kialakítása.
- A jó emberi és baráti kapcsolatok kialakítására és a problémák konfliktusmentes megoldására való, igény megteremtése
- Az egészségmegőrzés alapvető feltételeinek ismerete a helyes napirend kialakítása
- Az egészséges táplálkozás aktuális elveinek ismerete.
- A biztonságos közlekedés és elsősegélynyújtás alapelveinek elsajátítása.
- A káros szenvedélyek negatív hatásainak felismerése.
- A testi higiénia iránti igény kialakítása.
- A rendszeres testmozgásra való igény kialakítása.
- Az egészséges életkörnyezetre való igény: tudni azt, mit tehet az ember szűkebb és tágabb környezetéért.
- A környezet egészségre káros hatásainak ismerete.
- Az egészségért és az egészséges környezetért folyó törekvésekben (egészség- és környezetvédelem) való aktív részvétel igényének kialakítása.
- Az egészségtudatos, fizikailag aktív – egészségmegőrzésre épülő – motoros tevékenységekben rejlő személyiség- és közösségfejlesztésben rejlő lehetőségeket kiaknázó életvezetés igényének kialakulása és megvalósítása.
- A stressz- és feszültségoldás elméleti ismerete és gyakorlati megvalósítása.

Komplex intézményi mozgásprogram

- Egészséges életmód-tréningek épüljenek be a kötelező iskolai programokba (sport- és egészségnap, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
- A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős

tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-a erejéig a testmozgás különféle formái domináljanak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

- Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
- Az éves munkatervben a szorgalmi időszak minden hónapjához – az évszak sajátosságainak megfelelően (pl. tél – korcsolyázás) – legyen egy-egy kiemelt mozgásos tevékenység rendelve, mely az iskolai szabadidős és napközis időkeretben szervezett tevékenységek kiemelt iránya legyen.
- Az intézmény horizontális kapcsolatrendszerének keretében a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó társadalmi szervezetekkel, sportegyesületekkel továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal alakuljon ki stratégiai együttműködés az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
- A tanulmányi kirándulások egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
- A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program kerüljön kidolgozásra a testmozgás propagálására, amely életvezetési tanácsokat is foglaljon magába.
- Az uniós és a központi költségvetési források kimerítésével, az ezekre épülő anyagi alapokra támaszkodva a legkülönbözőbb sportprogramok kerüljenek megszervezésre.
- A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.
- A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkatervben kerül kidolgozásra.

V. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat; - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;

- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten, a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében:

- az iskola kapcsolatot épít ki a Magyar Vöröskereszttel és a területileg illetékes ÁNTSZ-el;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe;
- támogatjuk kollégáink részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzéseken.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló tevékenységformák:

- a helyi tantervben szereplő tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegélynyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.
- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegélynyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; stb.

Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások, programok:

- Minden évben legalább egy alkalommal igyekszünk elsősegély-nyújtási bemutatót szervezni a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, a Magyar Vöröskereszt vagy a területi ÁNTSZ segítségével;
- évente egy alkalommal igyekszünk egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó délutánt szervezni az alsó és a felső tagozatos tanulók számára.
- Iskolai védőnővel való szoros együttműködésben a gyerekeknek bemutatókat szervezünk.

VI. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel erősítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,

- lakóhelyünk természeti értékeivel,
- lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival kapcsolatosan.

2. Helyzetelemzés, helyzetkép

a./ Az iskola helye és környezeti adottságai – Lásd az intézmény bemutatása című fejezetben.

b./ Az iskola működése környezeti nevelési szempontból

Intézményünkben egyre többen vannak olyan pedagógusok, akik intenzíven foglalkoznak a környezeti nevelési kérdésekkel tanórákon és azokon kívül. Ez a terület egyre szervezettebben illeszkedik bele a nevelés színtereibe.

A környezeti nevelés színterei iskolánkban:

Tanítási órán: A tanórákon hozzárendeljük az adott témához a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik témát hogyan dolgozzuk fel. Főleg a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások kapnak kiemelt helyet. A frontális, interaktív módszerek mellett az önálló ismeretszerzés is szerepet kap, lehetőség szerint az informatikai erőforrásokat kihasználva. Fontosnak tartjuk, hogy diákjaink az elméleti alapokat megszerelve képesek legyenek okosan, átgondoltan harcolni a környezet megóvásáért.

A gyakorlati ismeretszerzés - különböző vizsgálatok elvégzése - intézményünkben még nem működik, mivel az ehhez szükséges felszerelés és eszközállomány hiányos.

Tanítási órán kívül:

- A tanév során osztálykirándulást, lehetőség szerint nyári tábort szervezünk, ahol a tanulók különböző módon ismerkedhetnek meg az adott táj, település természeti és környezeti értékeivel.
- Fontosnak tartjuk a természet szépségeinek bemutatását, a természetszeretet kialakítását, hiszen ahhoz, hogy a tanuló védje a természetet, felelősségteljesen gondolkodjon róla, ismernie és szeretnie kell azt.
- Múzeum-, állatkerti, vadas parki látogatások szervezésével igyekszünk érdeklődésüket mindinkább felkelteni a természeti értékek iránt.
- Lényegesnek tartjuk szűkebb lakóhelyünk környezetének, természeti értékeinek megismertetését. E célt gyalogos- és kerékpártúrák szervezésével kívánjuk elérni.
- A tanulók közül néhányan olyan tanulmányi versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelemmel kapcsolatba kerülve elmélyíthetik elméleti tudásukat. (biológiai versenyek, Herman Ottó verseny)
- Minden tanévben szervezett gyűjtési akció keretében használt elemet, papírt gyűjtünk.
- Minden tanévben megemlékezést tartunk a környezetvédelemmel kapcsolatos világnapok alkalmából pl. Föld napja, Madarak és fák napja, Víz világnapja, bekapcsolódunk a Fenntarthatósági témahét programjaiba stb.
- Az április - május hónapok hagyományos rendezvénye a természetvédelmi napok.

Programjai: előadások, diaképes utazási élménybeszámolók, rajzverseny, kerékpáros kirándulás, szemétszedés a faluban, akadályverseny, papírgyűjtés, tablókészítés. A programok megszervezésében, lebonyolításában segítséget kapunk a helyi botanikus kerttől, önkormányzattól, könyvtártól, művelődési háztól, sportegyesülettől, valamint a váci Göncöl Alapítvány és a szintén váci Magosfa Alapítvány munkatársaitól.

3. Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és közöttük kialakuló együttműködés egyben a környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

Az iskolának - ezeket figyelembe véve - ki kell építeni az erőforrások alapján a belső és iskolán kívüli kapcsolatrendszerét.

Személyi erőforrások:

Iskolán belüli együttműködés

■ *Iskolavezetés:* Támogatja a környezeti nevelési programokat, aktívan részt vesz az egyes programok szervezésében, lebonyolításában, lehetőségeihez képest anyagi erőforrásokat teremt azok megvalósításához. Hasznosítható kapcsolatrendszerükkel segíti az iskolán kívüli együttműködés megvalósulását.

■ *Pedagógusok:* Az iskola minden pedagógusának fontos feladata, hogy környezettudatos magatartásával példaértékűvé váljon diákjai számára. Tantárgyába beépítve tanítsa az egyes környezeti tartalmakat, ügyelve az életközeli, hétköznapi példák megjelenítésére. Ahhoz, hogy a környezeti nevelés közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítani a nevelőtestületen belül egy olyan együttműködést, amelyben az egységesség és az aktív szerepvállalás egyaránt érvényesül.

■ *Osztályfőnökök:* Évfolyamokra lebontva foglalkoznak az egészségneveléshez kötődő környezeti nevelési tartalmak feldolgozásával, a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógusokkal együtt különböző programok megszervezésében összehangolásában és lebonyolításában vállalnak szerepet.

■ *Iskolaorvos-védőnő:* A környezeti ártalmakról és az egészséges életmódról szóló előadásaikkal segíthetik, és egyben erősíthetik a környezeti és egészségnevelési munkánkat.

■ *Adminisztratív és technikai dolgozók:* Úgy lehetnek aktív részesei a programnak, hogy részt vállalnak a takarékoságban, a szelektív hulladékgyűjtésben, támogatják a pedagógusi munkát az egyes programok háttérének biztosításával, folyamatosan karbantartják és ellenőrzik a neveléshez szükséges tárgyi feltételeket, az iskola takarítása során környezetkímélő tisztítószereket használnak. Ezek felkutatása, beszerzése, az iskolai szelektív hulladékgyűjtés koordinálása a falugazda feladata lenne, de mindezek megvalósulásához a technikai dolgozók aktív, környezettudatos munkájára is szükség van.

■ *Diákok:* Elsősorban minden diák feladata, hogy vigyázzon környezetére, részt vállaljon pedagógusaival együttműködve a környezetbarát iskolai környezet kialakításában és megőrzésében. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek, valamint a környezet védelme iránt érdeklődő és elkötelezett tanulókból álló diákcsoporthoz. A környezeti témákkal kapcsolatos ismeretek elsajátítása a tanáraikkal való közös munka során valósulhat meg, de szemléletformálásban a tervezett éves környezetnevelési programokban, valamint a különböző gyűjtési akciókban való aktív szerepvállalást szándékozzuk megcélozni.

■ *Szülők:* Nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése ahhoz, hogy a környezeti nevelés túlmutasson az iskola falain. Ez egyrészt úgy valósulhatna meg, hogy az iskolában elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét - lehetőségeikhez mérve - a családok maguk is biztosítsák. Szerepük lenne a külső források felkutatásában, szemléltető

eszközök gazdagításában, valamint az egyes iskolai programokon való aktív részvételükkel megerősítsék gyermekükben a környezettudatos magatartást.

Iskolán kívüli együttműködés:

■ *Fenntartó:* Mivel a fenntartók határozzák meg az intézmény költségvetését, ezért a kölcsönös együttműködés a környezeti nevelési program megvalósítása szempontjából is nélkülözhetetlen. Az iskola igazgatójának feladata, a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó minél nagyobb mértékben finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programot.

■ *Helyi intézmények, egyesületek, szervezetek.* Programjaink megvalósításához nélkülözhetetlen segítséget nyújtanak – helyi önkormányzat, sportegyesület, könyvtár, művelődési ház, botanikus kert.

■ *Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények:* A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és élvezetesebbé tehet, ha különböző intézmények meglátogatásával gazdagítjuk az ismeretszerzést. Kiemelkedően fontosnak tartjuk a múzeumok, állatkertek, vadaskertek és nemzeti parkok meglátogatása mellett a számunkra könnyen elérhető vácrátóti botanikus kert, veresegyházi medvefarm, farkas farm és a váci tanösvény felkeresését. A látogatásokat a tanórán készíthet elő, az intézményekkel a kapcsolatot az intézményvezető, az iskola biológia szakos tanára, illetve a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógusok tartják fenn.

■ *Civil szervezetek:* Főleg szakmai ismereteikkel és programjaikkal segíthetik környezeti nevelési munkánkat. Egyelőre csak a tantestület kevés tagja vesz részt előadásain, továbbképzéseiken, de szükségesnek tartjuk, hogy több, az egész tantestületet érintő környezeti témájú előadás, foglalkozás legyen a jövőben. A pedagógusok egyénileg is kialakíthatnának kapcsolatot egyes civil szervezetekkel, majd bevonva más kollégákat szélesebb körű együttműködést lehetne megvalósítani iskolán belül is.

■ *Hivatalos szervek:* Feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javasataikra és véleményükre adva kívánjuk az iskolai környezetet építeni és alakítani.

Anyagi erőforrások:

Saját erőforrások:

■ *Költségvetés:* Az iskolai költségvetés a környezeti nevelési feladatok ellátására nem különít el forrásokat, de lehetőség volt arra, hogy az ehhez szükséges kisebb eszköz és szakkönyvvásárlást, a környezeti témájú versenyek jutalmazását megoldjuk.

■ *Iskolai diákönkormányzat:* Az iskolai diákönkormányzat tanévenként saját bevételekkel rendelkezik. (pl.: farsangi bál bevétele, papír- és fémhulladék gyűjtés bevétele). A diákönkormányzat rendelkezésére álló pénzt a tanulóknak költjük. Ebből fordítunk a versenyek jutalmazására, kirándulások, nyári tábor támogatására.

■ *Alapítvány:* A fenntartó helyi önkormányzat 1994-ben alapítványt hozott létre az általános iskola technikai felszereltségének javítására. A befizetett összegekből a környezeti nevelési feladatok ellátásához szükséges eszközök, felszerelések is vásárolhatók.

Külső erőforrások:

■ *Fenntartó:* Szeretnénk, ha fenntartónk, megfelelő egyeztetés után a környezeti nevelési program végrehajtását, hatékony működését minden évben támogatná egy meghatározott

összeggel (tanulóra vagy tevékenységre, programra lebontva). Ebből az összegből lehetne megvalósítani a táborok, kirándulások, környezetvédelemmel kapcsolatos programok lebonyolítását, a szükséges tárgyi eszközök beszerzését.

■ *Pályázat:* A pályázati kiírások figyelésével, a lehetőségek kihasználásával is igyekszünk olyan bevételekhez jutni, mely a környezeti nevelési program végrehajtását segíti. A sikeres pályázaton elnyert összeget teljes egészében a kiírásban megadott területre kell fordítani.

4. Jövőkép - alapelvek és célok

4.1 Alapelvek, jövőkép

A környezeti nevelés alapelvei közül azokat rendszerezzük és emeljük ki, amelyeket a program tervezése és megvalósítása során figyelembe veszünk. A kiemelt fogalmak tartalmát, megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- a fenntartható fejlődés,
- aktualitás, jövőorientáltság,
- globális összefüggések megértése, lokális szinten való alkalmazása,
- a biológiai és társadalmi sokféleség értékelése,
- alapvető emberi szükségletek,
- környezettudatos magatartás és életvitel segítése,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- tolerancia, segítő életmód, elővigyázatosság,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- az egészség és környezet összefüggései, - állampolgári felelősség felébresztése,
- emberi jogok, demokrácia.

Hosszú távú célunk és jövőképünk, hogy tanítványaink környezettudatos polgárrá váljanak.

Ennek érdekében szeretnénk kialakítani diákjainkban:

- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást, életvitelt,
- a környezet értékeinek megőrzéséhez szükséges érzékeny magatartást,
- a természeti és épített környezet védelmét és a sokféleség őrzését,
- a környezeti folyamatokkal való harmonikus együttélést,
- az egészséges életmód igényét, és az ezek elsajátításához szükséges technikák és módszerek megismertetését, elfogadtatását.

A célok eléréséhez szükség van olyan készségek kialakítására és fejlesztésére a diákokban, amelyek nélkül a környezeti nevelési alapelvek megvalósulása nem lehetséges. Például:

- ökológiai szemléletű, problémamegoldó gondolkodás,
- szintetizálás, analízis,
- kreativitás, együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia,
- kritikus véleményalkotás, kommunikáció, okos média használat,
- felismerés, konfliktuskezelés, cselekvőkészség
- manuális készségek, képességek fejlesztése (faültetés, gyűrűzés, természetfotózás stb.)

Az iskola környezeti nevelési jövőképe, szemlélete

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a belső terek diákjaink közreműködésével és tanáraink irányításával hangulatosabbá válnának (több növény, faliújság), ahol mindenki figyelne a takarékos energia és vízhasználatra, ahol a keletkezett hulladékokat javarészt szelektíven gyűjtenénk, s ahol a diákok kellemesebb körülmények között tanulhatnának. Községi iskola révén kiemelten fontosnak tartjuk, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetet kialakítva megszilárdítsuk bennük a környezettudatos életmód igényét. A szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban, és iskolán kívüli programon arra törekszünk, hogy diákjaink ne elszigetelt ismeretet szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a körülöttük lévő természetet és a benne élő embert. A legfontosabb lenne, hogy az egész iskola képviseljen egyfajta környezeti értékrendet, melyhez helyes, pozitív attitűdök kiépítése, fejlesztése társul.

A természettudományos tárgyak összhangjának megteremtése mellett szeretnénk bővíteni a kört a humán és szakmai területek szélesebb körű bevonásával. Szeretnénk folyamatosan lehetőséget biztosítani arra, hogy tanórán kívül is természetes közegben ismertessük meg tanítványainkkal a természetet, egyszerű vizsgálatokkal a természetben tapasztalt jelenségek okait, s felismerjék a környezetben történő változások következményeit. Így válhatnak olyan felnőttek, akik számára a természet és környezet megóvása tudatos mindennapi tevékenység, és hozzá kapcsolódó környezettudatos életmód ennek következménye.

4.2. Konkrét célok

Rövid távú céljaink tervezésében és feladataink vázolásában olyan lépéseket emelünk ki, amelyek a hosszú távú célok megvalósításához vezethetnek el.

Rövid távú célok	Feladatok
Tantestület mindent tagjának megnyerése a környezeti nevelési munkához (valamennyi területen jelenjen meg a környezeti nevelés)	A nevelési programban való aktív részvétel a konkrét feladatok megjelölésével
A pedagógusok és a technikai dolgozók személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői	Továbbképzéseken való részvétel, továbbképzések szervezése, új módszerek bemutatása, kipróbálása
A tantárgyközi kapcsolatok erősítése mind a közismereti mind a szakmai tantárgyak között	Közös projektek kidolgozása (pl.: Takarékoskodj! Környezetbarát termékek.)
Az iskola tisztaságának javítása, takarékoskodás a vízzel és villannyal	Tisztasági őrjárat, verseny szervezése (diákkormányzat), szelektív hulladékgyűjtés megszervezése, rendszeres ellenőrzés a mosdókban, tantermekben
Hagyományok ápolása	A terület nevezetességeinek feltérképezése, "jeles napokra" megemlékezés, környezetvédelmi napok
A tanulók probléma megoldó képességének, önálló ismeretszerzésének fejlesztése, élethosszig tartó tanulás megalapozása	"Zöld sarok" kialakítása a községi könyvtárban, szakkönyvek, folyóiratok multimédiás eszközök beszerzése, hozzáférhetőségének biztosítása

Szaktárgyi célok: szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre	Aktuális, hétköznapi környezeti problémák megjelenítése, interaktív és multimédiás módszerek alkalmazása, számítógép felhasználása a tanórákon.
--	---

5. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórán kívüli és tanórai foglalkozások

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontosnak tartjuk a tantárgyak közötti integrációt legalább néhány területen. Minden lehetőséget meg kell ragadnunk, hogy megfelelő módon diákjainkban egységes képet alakítsunk ki a világról. Ezek megvalósításához a következő lehetőségekben gondolkozunk:

- tanórán, kirándulás során vizsgálódások,
- látogatások: múzeumba, állatkertbe, botanikus kertbe, nemzeti parkba, hulladékégetőbe, ipari üzembe, stb.,
- témanap, "jeles napok" kapcsán,
- 3 hetet meghaladó projekt,
- kiállítások, akciók szervezése, illetve hozzájuk való csatlakozás,

A tantárgyak lehetőségein kívül az iskola általános nevelési profiljához jól illeszkedik az az elképzelés, miszerint kiemelt szerepet kaphatna a környezeti és egészségnevelési programban az egyes osztályfőnöki órák témáinak ilyen irányú megválasztása. A környezet megóvására, szépítésére való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására és elmélyítésére.

Az osztályfőnöki órák témáinak kínálata akkor hatékony, ha egymásra épülve az adott korosztálynak megfelelően négy évre tervezett sokszínű szocializációs programnak felel meg. Ezek tervezésében a munkaközösségeken kívül az osztályban tanító pedagógusok együttműködésére is szükség van.

6. Módszerek

A környezeti nevelés hatékonyságának növelésére módszertani megújulásra van szükség.

Olyan módszereket kell választani, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat megvalósíthatjuk. Ezek kipróbálása és alkalmazás minden pedagógus számára saját lehetőségeihez mérten valósulhat meg. Néhány módszer, amelynek alkalmazását szükségesnek véljük a környezeti nevelési program megvalósulásához:

- diavetítéses előadások,
- memóriafejlesztő játékok,
- terepgyakorlati módszerek (egyszerű megfigyelések, mérések),
- aktív munka (szelektív hulladékgyűjtés),
- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák,
- kézműves foglalkozások természetes anyagok felhasználásával,
- versenyek (szervezés-részvétel).

7. Taneszközök

Az iskola részben rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, amelyek a tervezett környezeti nevelési munkához szükségesek. Ezért folyamatos beszerzésükre és az

elhasználódtak pótlására fenntartó anyagi támogatására számítunk. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, hogy a nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzékébe beépüljön a környezeti nevelés eszközigénye is.

8. Kommunikáció, kapcsolatrendszer

A környezeti nevelésben nélkülözhetetlen a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Fontos, hogy diákjaink képesek legyenek eligazodni a média-irodalomban, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni, és meg tudják különböztetni az értékes információkat az értéktelentől.

Tanulóinkat meg kell tanítani arra, hol találhatóak hiteles információkat, hogyan készítsenek kiselőadásokat, és ezeket miként adják elő. Az elvégzett munkáiknak milyen tartalmi és formai követelményeknek kell megfelelniük.

Ezekhez nyújthat segítséget:

Az iskolán belüli kommunikációs formák:

- kiselőadások tartása,
- házi dolgozat készítése,
- faliújság szerkesztése,
- iskolaújság.

Az iskolán kívüli kommunikációs formák:

- falújság,
- környezetvédelemről szóló rádió és televíziós hírek feldolgozása, értékelése,
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, kapcsolatfelvétel az illetékes szervvel.

9. Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás a pedagógusok számára nélkülözhetetlen. Fontosnak tartjuk mind a szakmai, mind a módszertani ismeretek bővítését.

Szeretnénk elérni, hogy az iskola továbbképzési programjában lehetőség nyíljon arra, hogy több pedagógus is részt vehessen külső intézmények által szervezett környezeti nevelési továbbképzésen, programon. Tervezünk olyan iskolán belüli továbbképzést is, amelyre külső előadókat nyertünk meg előadások és tanártovábbképzés megtartására.

VII. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő - oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

➤ *A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.*

Feladat: Változatos közösségfejlesztő módszerek segítségével az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

- ***A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.***
Feladat: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz.
- ***Az önkormányzás képességének kialakítása.***
Feladat: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják. Ösztönözni kell a tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét, fejleszteni a tanulók vitakultúráját.
- ***A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.***
Feladat: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- ***A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása,***
Feladat: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.
- ***A közösség fogadja be az SNI- BTMN –es tanulókat, fogadja el a másságot.***
Feladat: A különböző szociális kompetenciák – empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó készség – fejlesztése
- ***A konfliktusok megelőzése, hatékony konfliktuskezelés***
Feladat: beszélgetésekkel, megbeszélésekkel, szabályok közös felállításával a konfliktusok megelőzése. A különböző csoportokban felmerülő konfliktusok felismerése, értelmezése, hatékony kezelése.

VIII. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

Pedagógiai munkánk alapja a tanulók személyiségének megfelelő módszerekkel történő megismerése, személyiségük fejlődésben való szemlélése.

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási - tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási - tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

a./ A motiválás célja, hogy felkeltsük tanulóinkban az érdeklődést, felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik és ezt a tanulási kedvet, érdeklődésüket a tanulás végéig fenn is tartjuk.

b./ A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását, a tanulási folyamatot biztosítják.

c./ Az óraterv megvalósítása során figyelembe vesszük a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, ennek függvényében alakítjuk, szükség esetén változtatjuk az óratervet.

d./ Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő - oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők a tanítási órákon előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így – elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél – a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása. - Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.
- Csoportos tanítás esetén is figyelembe kell venni a tanulók egyéni szükségleteit és igényeit, ennek megfelelő tanulási stratégiát kell alkalmazni.
- Lényegesnek tartjuk az általános pedagógiai célrendszer és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célok egységben történő kezelését.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a./ Hagyományőrző tevékenység:

- Fontos feladat az iskola névadója, Petőfi Sándor emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenként megrendezésre kerülő Petőfi Nap, március 15-én az iskolában elhelyezett Petőfi dombormű megkoszorúzása.
- Minden tanévben osztály, illetve iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakon, emléknapokon: tanévnitó, 1849.október 6., 1956.október 23., 1848 március

15. évfordulóján, karácsonykor, a Zene Világnapján, a Magyar Kultúra Napján, a Költészet Napján, a Föld napján, anyák napján, a Kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak és a Holokauszt áldozatainak emléknapján, a Nemzeti Összetartozás Napján illetve 8. osztályosok ballagásakor, tanévzárón.

- Adventi időszakban tanulóink, karácsonyi műsorral, pedagógusaink a közös falukarácsony megszervezésében és lebonyolításában való részvétellel járulnak hozzá a *településen* az ünnepi hangulat megteremtéséhez. (Mindenkinek karácsonya)
- Az egyes osztályok osztályközösségének összekovácsolása érdekében az osztályok részére klubdélutánokat, játékdélutánokat, osztálykirándulásokat Mikuláskor és karácsonykor egymás közötti ajándékozásokat szervezünk.
- Tanulóink részt vesznek, szerepelnek a művelődési ház által szervezett közösségi programokon, a települések hagyományörző rendezvényein. (Pl.: ünnepi megemlékezések, szüreti felvonulás, falukarácsony, farsang, majális, juniális, színházi est, hagyományörző találkozó, kocsonyafesztivál)
- November hónapban egészségvédelmi, áprilisban környezetvédelmi napokat tartunk. A környezetvédelmi napok programján belül természetvédelmi akadályversenyt rendezünk.

b./ Diákönkormányzat:

A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének szervezésére, segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját az 1-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti. Minden tanév október hónapjában szervezzük meg az éves diákközgyűlést, májusban, illetve június elején a diákönkormányzati napot.

c./ Napközi otthon, tanulószoba

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően, ha a szülők igénylik az iskolában tanítási napokon, délután az 1-4. évfolyamokon napközi otthon, 5-8. évfolyamokon tanulószoba működik. A tanítási szünetek munkanapjain igény esetén a tanulók részére felügyeletet biztosítunk.

d./ Diákétkeztetés

Tanulóink számára napi háromszori étkezést - tízórai, ebéd, uzsonna - biztosítunk.

e./ Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók fejlesztését, valamint a gyengébb tanulók felzárkóztatását az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik. Ezek:

- egyéni fejlesztő foglalkozások,
- tehetséggondozó, felzárkóztató, differenciált, fejlesztő, továbbtanulásra felkészítő foglalkozások,
- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére, a rászoruló eredményes felkészülésének érdekében kiscsoportos differenciált képességfejlesztést szervezünk.
- Az 5-8. évfolyamon az egyes tantárgyakból segítséget igénylők részére felzárkóztató foglalkozásokat tartunk.

■ A 8. évfolyamon a továbbtanulás, a középiskolai felvétel elősegítésére felvételi előkészítő foglalkozásokat tartunk magyar nyelv és irodalom, valamint matematika tantárgyakból.

■ Tehetséggondozást - tanulmányi versenyekre való felkészítés, képességfejlesztést meghirdetett foglalkozások keretében végzünk.

A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról - az igények és a rendelkezésre álló órakeret figyelembe vételével - minden tanév elején a tantestület dönt.

f./ Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a különféle sportversenyekre történő felkészítését.

g./ Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

h./ Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában rendszeresen megszervezünk. A kiemelkedő képességű tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a nevelők szakmai munkaközössége vagy a szaktanárok végzik.

i./ Tanulmányi kirándulás, természetjáró nap, nyári tábor

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal a tavaszi időszakban tanulmányi kirándulást, az egész iskola számára évente egy alkalommal az őszi időszakban tanulmányi kirándulást vagy természetjáró napot, **3-8. osztályos tanulók részére nyári tábort** szervezünk. A tanulmányi kiránduláson, természetjáró napon, nyári táborban való részvétel önkéntes, felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

j. / „Határtalanul” program

A nemzeti öntudat kialakítása, fejlesztése, hazánk történelmének, a szomszédos országok magyar lakta területeinek, az ott élők hagyományainak, kultúrájának, életkörülményeinek megismerése céljából intézményünk szülői támogatottság esetén pályázik a **„Határtalanul” program – tanulmányi kirándulás hetedikeseknek program megvalósítására**. Eredményes pályázat esetén a 7. osztályos tanulók részt vehetnek a pályázat megvalósítása során szervezett programokon:

- előkészítő programok (előkészítő szakaszban) – előkészítő órák, délutáni programok - kirándulás – a pályázatban meghatározottak szerint,

- értékelő programok (értékelő szakaszban) – értékelő óra, témanap „Nemzeti összetartozás határtalanul” címmel. A témanapon az iskola 7. osztályosain kívül más osztályok is részt vehetnek.

k./ Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy – egy tantárgy néhány témájának kiegészítését, elmélyítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, művészeti előadások, kiállítások megszervezése az iskolában, a helyi művelődési házban. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket ebben az esetben a szülőknek kell fedezniük.

l./ Szabadidős foglalkozások.

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl.: túrák, kirándulások, táborok, színház- és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények stb.). A szabadidős rendezvényeken a részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

m./ Iskolai könyvtár.

Az iskolai könyvtári feladatokat a községi könyvtár látja el. A könyvtár segíti a tanulók egyéni tanulását, ismeretszerzését, könyvtári foglalkozásokat, író – olvasó találkozókat szervez. A könyvtár a hét minden munkanapján látogatható, szolgáltatásai ingyenesen vehetők igénybe.

n./ Drogprevenció és bűnmegelőzés

A szomorú tapasztalatok azt mutatják, hogy ezt a két témát sajnos ma kiemelten kell kezelni, hangsúlyozottan törekedni kell velük kapcsolatos programok szervezésére. A tanítási órákba való beépítés mellett szakemberek – háziorvos, védőnő, alapítványok szakképzett munkatársai, rendőrség – által tartott előadásokat, iskolai vetélkedőket szervezünk. Részt veszünk a különböző kampányprogramokban pl.: rajzverseny.

A programok szervezése mellett fontosnak tartjuk pedagógusaink e téren történő továbbképzését és az iskola – osztályfőnökök, GYIV – felelős – jelzőtevékenységét.

o./ Hit- és vallásoktatás.

A Hit- és erkölcstan tantárgyat választó tanulók részére a területileg illetékes, bejegyzett egyházak hitoktatói tartanak tanítási órákat.

p./ Alapfokú művészeti oktatás – zeneiskola

Iskolánkban a Váci Bartók-Pikéthy Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola kihelyezett tagozata működik. Tanulóink előképzőbe járhatnak, illetve zongora és fafúvós hangszereken tanulhatnak.

r/ Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata

A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, eszközeit a tanulók - tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

IX. A VEZETŐ ÉS A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, MUNKÁJUKKAL SZEMBENI ELVÁRÁSOK

A vezető és a pedagógusok intézményi feladatainak, munkájukkal szembeni elvárások megfogalmazása során tekintettel voltunk a jogszabályok, illetve az Oktatási Hivatal által készített „Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez” és az „Önértékelési kézikönyv” dokumentumokban megfogalmazott előírásoknak, útmutatásoknak, melyek az intézményi önértékelés, az országos pedagógia – szakmai ellenőrzés és a pedagógusminősítés alapját képezik.

A / A vezető helyi intézményi feladatai, munkájával szembeni elvárások.

1. A tanulás és tanítás stratégiai vezetése és operatív irányítása

Ezen belül:

- Részvétel az intézmény alapdokumentumainak elkészítésében, az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési – oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában.
- A jogszabályi előírásokat figyelembe véve a helyi tantervet a kiadott kerettantervre alapozása, elkészítésekor a helyi igények, az intézmény sajátosságainak, lehetőségeinek figyelembe vétele.
- A tanulás – tanítási egység tervezett pedagógiai folyamatként történő kezelése.
- Együttműködés a munkatársakkal, személyes példamutatás a deklarált tanulási eredmények elérése érdekében.
- Az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során elsődleges célja a tanulói eredmények javítása.
- A nevelőtestület tagjaitól a tanulói kulcskompetenciák fejlesztésére irányuló pedagógiai munka elvárása.
- Irányításával a nevelőtestület az intézményben kialakítja a tanulók értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.
- Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.
- A fejlesztő célú értékelés megjelenik saját értékelési gyakorlatában is.

Az intézmény vezetője

- az intézmény működését befolyásoló mérési adatokat elemzi, értékeli, értelmezi és felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a tanítás – tanulás szervezésében, irányításában.
- kollégáival megosztja a tanulási eredményességről szóló információkat, a központi mérési eredményeket elemzi, levonja a szükséges szakmai tanulságokat.
- pedagógusaitól beszámolót kér a tanulói teljesítmények folyamatos mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a tanuló fejlesztése érdekében.
- irányítja és ellenőrzi a tanmenetek kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi tanterv követelményeinek teljesítését valamennyi tanuló számára.
- működteti a tanulási – tanítási módszerek beválásának vizsgálatát. Nyilvánossá teszi az eredményes, hatékony nevelési – oktatási módszereket és eljárásokat, kollégáit biztatja azok tanulási – tanítási folyamatban való bevezetésére. Aktívan részt vesz a tanulási kultúra fejlesztésében.

- irányítja a differenciáló, az egyéni tanulási utak kialakítását célzó tanulástámogató eljárásokat, a hatékony tanulói egyéni fejlesztést.
- gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók megkapják jogszabályokban és az intézmény pedagógiai programjában megfogalmazott speciális támogatást.
- nyilvántartja a korai intézményelhagyás kockázatának kitett tanulókat, és aktív irányítói magatartást tanúsít a lemorzsolódás megelőzése érdekében.

2. A változások stratégiai vezetése és operatív irányítása

- A jövőkép megfogalmazása során figyelembe veszi az intézmény külső és belső környezetét, a folyamatban lévő és várható változásokat, a partnerek által megfogalmazott igényeket.
- Képviseli, szervezi és irányítja az intézmény jövőképeinek, értékrendjének, pedagógiai és nevelési elveinek megismerését és tanulási-tanítási folyamatokba épülését.
- Az intézményi jövőkép, és a pedagógiai program alapelvei, célrendszere a vezetői pályázatában megfogalmazott jövőképpel fejlesztő összhangban vannak.
- Figyelemmel kíséri az aktuális külső és belső változásokat, konstruktívan reagál rájuk, ismeri a változtatások szükségességének okait.
- A változtatást, annak szükségességét és folyamatát, valamint a kockázatokat és azok elkerülési módját megosztja kollégáival, a felmerülő kérdésekre választ ad.
- A változtatás folyamatát hatékonyan megtervezi, értékeli és végrehajtja.
- Folyamatosan nyomon követi a célok megvalósulását.
- Rendszeresen meghatározza az intézmény erősségeit és gyengeségeit (a fejlesztési területeket), ehhez felhasználja a belső és a külső intézményértékelés eredményét.
- Irányítja az intézmény hosszú és rövid távú terveinek lebontását és összehangolását, biztosítja azok megvalósítását, értékelését, továbbfejlesztését.
- A stratégiai célok eléréséhez szükséges feladat meghatározásai a nevelőtestület számára pontosak, érthetőek, a feladatok végrehajthatók.
- A feladatok tervezése során a nevelőtestület bevonásával a célok elérését értékeli, és a szükséges lépéseket meghatározza, célokat vagy feladatokat módosít.
- Folyamatosan informálja kollégáit és az intézmény partnereit a megjelenő változásokról, lehetőséget biztosít számukra az önálló információszerzésre (konferenciák, előadások, egyéb források).
- Engedi, és szívesen befogadja, a tanulás-tanítás eredményesebbé tételére irányuló kezdeményezéseket, innovációkat, fejlesztéseket.

3. Önmaga stratégiai vezetése és operatív irányítása

- Ismeri a szakmai önértékelés modelljeit és eszközeit, felhasználja az eredményeit.
- Vezetői munkájával kapcsolatban kikéri és figyelembe veszi kollégái véleményét.
- Tudatos saját vezetési stílusának érvényesítésében, ismeri erősségeit és korlátait.
- Önértékelése reális, erősségeivel jól él, hibáit elismeri, a tanulási folyamat részeként értékeli.
- Az önreflexió során felülvizsgálja, elemzi egy-egy tevékenységét, döntését, intézkedését, módszerét, azok eredményeit, következményeit, szükség esetén változtat.
- Vezetői hatékonyságát önreflexiója, a külső értékelések, saját és mások tapasztalatai alapján folyamatosan fejleszti.

- A tanári szakma és az iskolavezetés területein keresi az új szakmai információkat és elsajátítja azokat.
- Folyamatosan fejleszti vezetői felkészültségét, vezetői képességeit.
- Hiteles és etikus, a pedagógus etikai kódexben meghatározott magatartást tanúsít. (Kommunikációja, magatartása a pedagógus etika normáinak megfelel.)
- A vezetői programjában leírtakat folyamatosan figyelembe veszi a célok kitűzésében, a tervezésben, a végrehajtásban, mindennapi munkája során.
- Ha a körülmények, a partneri igények változása indokolja a vezetői pályázat tartalmának felülvizsgálatát, ezt világossá teszi a nevelő testület és valamennyi érintett számára.

4. Mások stratégiai vezetése és operatív irányítása

- A munkatársak felelősségét, jogkörét és hatáskörét az intézményi alapidokumentumokban egyértelműen meghatározza, felhatalmazást ad.
- A vezetési feladatok egy részét delegálja vezetőtársai munkakörébe – SZMSZ, munkaköri leírás-, majd a továbbiakban a leadott döntési- és hatásköri jogokat ő maga is betartja, betartatja.
- Irányítja és aktív szerepet játszik a belső intézményi ellenőrzési-értékelési rendszer kialakításában (az országos önértékelési rendszer intézményi adaptálásában) és működtetésében.
- Részt vállal a pedagógusok óráinak, foglalkozásainak látogatásában, megbeszélésében.
- A pedagógusok értékelésében a fejlesztő szemléletet érvényesíti, az egyének erősségeire fókuszál.
- Támogatja munkatársait terveik és feladataik teljesítésében.
- Ösztönzi a nevelőtestület tagjait önmaguk fejlesztésére.
- Alkalmat ad a pedagógusoknak személyes szakmai céljaik megvalósítására, képességeiket ismerve a feladatok delegálásánál az egyének erősségeire épít.
- Aktívan működteti a munkaközösségeket, az egyéb csoportokat (projektcsoport például intézményi önértékelésre, különböző feladatokra alakult munkacsoport), szakjának és vezetői jelenléte fontosságának tükrében részt vesz a team munkában.
- Kezdeményezi, szervezi és ösztönzi az intézményen belüli együttműködések, segíti tevékenységüket. Aktívan részt vesz a szervezeti kultúra fejlesztésében.
- A megosztott vezetés céljából vezetői tanácsadó csoportot működtet (iskola vezetősége, szülői képviselők iskolaszék, intézményi tanács stb. bevonásával).
- Rendszeresen felméri, milyen szakmai, módszertani tudásra van szüksége az intézménynek.
- A továbbképzési programot, beiskolázási tervet úgy állítja össze, hogy az megfeleljen az intézmény szakmai céljainak, az aktuális kihívásoknak valamint a munkatársak szakmai érdeklődésének, karriertervének.
- Szorgalmazza a belső tudásmegosztás különböző formáit.
- Rendelkezik humánerőforrás kezelési ismeretekkel, aminek alapján emberi erőforrás stratégiát alakít ki.
- Változások alkalmával (bővítés, leépítés, átszervezés) személyesen vesz részt az intézményi folyamatok, változások alakításában, irányításában.
- Az intézményi folyamatok megvalósítása során megjelenő döntésekbe, döntések előkészítésébe bevonja az intézmény munkatársait és partnereit, a döntésekről a jogszabályokban és az intézményi dokumentumokban meghatározottak szerint tájékoztatja az érintetteket.
- A döntésekhez szükséges információkat megosztja az érintettekkel.

- Mások szempontjait, eltérő nézeteit és érdekeit figyelembe véve hoz döntéseket, old meg problémákat és konfliktusokat.
- Személyes, bizalmon és megbecsülésen alapuló kapcsolatot tart az intézmény teljes munkatársi körével, odafigyel problémáikra, és választ ad kérdéseikre.
- Lehetőség szerint megelőzi a konfliktushelyzeteket, kellő tapintattal, szakszerűen oldja meg a kialakult nézeteltéréseket.
- Olyan tanulási környezetet alakít ki, ahol az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a tanulási folyamatot támogató rend jellemzi (például mindenki által ismert és betartott szabályok betartatása).
- Támogatja, ösztönzi az innovációt és a kreatív gondolkodást, az újszerű ötleteket, azok megvalósításában segítséget nyújt.

5. Az intézmény stratégiai vezetése és operatív irányítása

- Folyamatosan figyelemmel kíséri az intézmény működését befolyásoló jogi szabályozók változásait, a változásokat átvezeti az intézmény alapidokumentumaiba, mindennapi életébe.
- A pedagógusokat az őket érintő, a munkájukhoz szükséges jogszabály-változásokról folyamatosan tájékoztatja, lehetővé teszi számukra a jogszabályokhoz történő hozzáférést.
- Az érintettek tájékoztatására többféle kommunikációs eszközt, csatornát (verbális, nyomtatott, elektronikus, közösségi média stb.)
- A megbeszélések, értekezletek vezetése hatékony, szakszerű kommunikáción alapul.
- Hatékony idő- és emberi erőforrás felhasználást valósít meg (egyenletes terhelés, túlterhelés elkerülés, stb.).
- Hatáskörének megfelelően megtörténik az intézmény, mint létesítmény, és a használt eszközök biztonságos működtetésének megszervezése (például sportlétesítmény eszközei, taneszközök) Az intézmény fenntartójánál kezdeményezi a biztonságos működéssel kapcsolatos jogszabályi elvárásokat – pl.: balesetvédelmi szemle, elektromos eszközök biztonsági felülvizsgálta, dolgozók munkavédelmi, tűzvédelmi oktatása stb.)
- Kollégáitól elvárja a tanulók balesetvédelmi oktatását a munkavédelmi szabályzat szerint.
- Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak és az intézményi alapidokumentumokban meghatározottaknak megfelelően hozza nyilvánosságra.
- A pozitív kép kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat működtet. Hatékonyan felhasználja digitális lehetőségeket.
- Szabályozással biztosítja a folyamatok nyomon követhetőségét, ellenőrizhetőségét.
- Kollégáitól elvárja a szabályos, korrekt, pontos, naprakész dokumentációt, a dokumentáció alapján történő adatszolgáltatást.
- Személyesen közreműködik az intézmény partneri körének azonosításában, valamint a partnerek igényeinek és elégedettségének megismerésében.
- Személyesen részt vesz a partnerek képviselőivel és a partnereket képviselő szervezetekkel (például DÖK, iskolaszék, intézményi tanács) történő kapcsolattartásban. Teljesíti a szervezetek jogszabályban és az iskola alapidokumentumaiban meghatározott tájékoztatását, a velük való együttműködést, kapcsolattartást, biztosítja a szervezetek jogszabályokban megfogalmazott jogait.
- Hatáskörének megfelelően hatékonyan együttműködik a fenntartóval az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében.

B / A pedagógus helyi intézményi feladatai, munkájával szembeni elvárások.

A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt-hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanulók személyes és szociális képességeinek, készségeinek megismerése tanuló megismerési technikák segítségével.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az intézményvezetés valamint a szakmai munkaközösségek által szervezett belső továbbképzéseken, jó gyakorlatok átadását célzó rendezvényeken.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.
- Feladatait, problémáit önállóan, az iskola működési rendszerének megfelelő módon kezelje, intézze.
- Intézményi innovációban való részvétel.
- Kapcsolattartás tanulókkal, szülőkkel, az iskola partnereivel. A kapcsolattartás során az infokommunikációs eszközök, online csatornák használata.
- A munkájához kapcsolódó adminisztrációs feladatok naprakész elvégzése.

A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tervezés, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, tematikus tervek, éves programok) a tantervi előírások, a helyi pedagógiai program, az intézmény egyéb stratégiai és operatív dokumentumaiban megfogalmazott célok (pl.: egészségnevelés, környezeti nevelés stb.), valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulók adottságainak figyelembe vételével.
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra, melynek során a nevelő figyelembe veszi a pedagógiai folyamat lényeges elemeit. tartalom, tananyag, előzetes tudás, motiváltság, életkori sajátosságok, iskolai környezet, felszereltség adta lehetőségek.

- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- A tanítási órák logikus felépítése, változatos szervezeti formák alkalmazása.
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon, az önálló tanuláshoz szükséges eszközök biztosítása.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.
- A tananyagban rejlő lehetőségek kihasználása a tanulási módszerek stratégiák elsajátíttatásában.
- Megfelelő tervezés, adminisztráció, melynek eredményeképpen a teljes pedagógiai folyamat követhető dokumentumaiban - tanmenetekben, a naplókban - valamint a tanulói produktumokban.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- A tanulók beilleszkedési, tanulási, magatartási problémáinak felismerése, számukra segítség nyújtása. Szükség esetén megfelelő szakemberhez juttatásának kezdeményezése.
- Fejlesztési terv kidolgozása és megvalósítása a különleges bánásmódot igénylő tanulók számára.
- Az egyéni bánásmód megvalósításának folyamatos elemzése, értékelése pedagógiai munkánkban.
- Az általa tanított tanulók szociális hátterének megismerése.
- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére. - A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.

- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.

- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).

- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdelután, karácsonyi ünnepség).

- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.

- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.

- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.

- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

- A diákok érdekében önálló, tudatos és kezdeményező együttműködés a nevelőtestület tagjaival, a szülőkkel és az iskola egyéb partnereivel.

Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.

- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.

- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.

- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

- Legyen tisztában szakmai tudásával, személyiségének sajátosságaival, alkalmazkodjon a szerepelvárásokhoz.

Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.

- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.

- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.

- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés, szakmai fejlődés

- Továbbképzéseken való részvétel.

- Másoddiploma megszerzésére irányuló továbbtanulásban való részvétel.

- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

- A jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatok intézményen belüli és kívüli gyűjtése, megosztása.

- Rendszeres tájékozódás a szaktárgyára, a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről. Munkájában alkalmazza az új módszereket, tudományos eredményeket.

- Rendszeres tájékozódás a digitális tananyagokról, eszközökről, az oktatást támogató digitális technológia eredményeiről, fejlesztéseiről.
- Pedagógiai gyakorlatának folyamatos elemzése, fejlesztése.
- Aktív részvétel az online megvalósuló szakmai együttműködésben.
- Szakmai kapcsolatrendszer kialakítása intézményen kívül.
- A kollégák, a szaktanácsadó, a szülők és a tanulók visszajelzéseinek felhasználása pedagógiai munkája során, szakmai fejlődése érdekében.
- Pedagógiai kommunikációjának tudatos, folyamatos fejlesztése.
- Publikációk szakmai (pedagógiai, szaktárgyi) témákról folyóiratokban, kiadványokban.

Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.
- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.
- A mérési eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása nevelőtestületi tagjaival.
- Véleményének, szakmai álláspontjának, fejlesztő javaslatainak megfogalmazása, kifejtése a különböző értekezleteken, munkamegbeszéléseken.

Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényein.

Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanuló, a szülő és a pedagógus személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangneme és viselkedés a tanuló, a szülő és a pedagógus kolléga felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kolléga segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).
- A kölcsönösségen és konstruktivitáson alapuló kommunikáció minden partnerrel.

X. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Az osztályfőnök feladatai

- Nevelő munkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma az osztályfőnöki tanmenet.
- Osztálya közösségének felelős vezetője.
- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve, segíti a munkaközösség kialakulását.
- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Együttműködik, összehangolja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat, észrevételeit, esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató nevelő tanárokkal (tanulószoba, napközi), a tanuló életét, tanulmányait segítő személyekkel (pl: logopédus, GYIV).
- Figyelemmel kíséri a tanuló tanulmányi előmenetelét, osztálya fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a veszélyeztetett, a BTMN-s, SNI-s tanuló segítségére. Támogatja a tehetséges tanuló fejlődését.
- Az osztályban tanító pedagógusok véleményét kikérve minősíti a tanuló magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, tájékoztató füzet útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanuló magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, a tájékoztató füzetben szereplő érdemjegyeket havonta egyeztetni a naplóban levőkkel.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat (eKréta naprakész vezetése, félévi és tanév végi statisztikák, továbbtanulással kapcsolatos tennivalók, hiányzások pontos vezetése, törzslapok és bizonyítványok vezetése).

- Mint osztályfőnök saját hatáskörben az SZMSZ-ben felruházott jogainál fogva indokolt esetben összesen hat tanítási nap távollétet engedélyezhet és szülő általi igazolással igazolhat osztálya tanulójának.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, kitüntetésére (a tanulók véleményét figyelembe véve).
- Felhívja a szülők figyelmét a szociális és egyéb juttatásokra.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Segíti a tanulók pályaválasztását, pályaaorientációját.
- Tanórán kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat szervez. (pl.: osztálykirándulás, klubdélután, túra stb.)
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát, kulturált kialakítását és pedagógiai szakszerűségét. A szükséges javítási, karbantartási munkálatokat jelzi az iskola vezetőségének.

Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított közösségi nevelés tanmenet alapján végzi.

A közösségi nevelés tanmenet felépítése:

- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre.
- Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
-

Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.

- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről, fogadóórákról.

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyak átlaga
- A tanulók tanulmányi átlaga (tanév végén)
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő, jeles tanulók száma
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén

- Írásbeli jutalmazások, elmarasztalások száma (szaktanári, napközis nevelői, osztályfőnöki, igazgatói, nevelőtestületi)
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma
- Két tantárgyból bukott tanulók száma
- Három vagy több tantárgyból, évfolyamisméltésre bukott tanulók száma
- Hiányzások (igazolt, igazolatlan)
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás eredményei
- A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika) összesítése

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
 - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
 - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

XI. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos feladatok ellátásának alapja, hogy nevelőink minden esetben megfelelő információkkal rendelkezzenek és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban. Lényegesnek tartjuk még – a feladatot végző szakember útmutatása alapján - a kiemelt figyelmet igénylő

tanulókkal kapcsolatos feladatok ellátásához szükséges környezet kialakítását, a tárgyi eszközök biztosítását.

1. Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű
- a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók egyéni fejlesztését.

2. Sajátos nevelési igényű /SNI/ és beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő /BTMN/ tanulók ellátása.

Intézményünk ellátja a BTMN –es, valamint az 1 -4., illetve 5 –8. évfolyamon - az integráltan oktatható – nevelhető, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okokra visszavezethető, illetve organikus okokra vissza nem vezethető tartós, súlyos rendellenességével - dyslexia, dysgrphfia, dyscalculia, figyelemzavar – küzdő tanulókat.

A feladat ellátásához megfelelő szakembert helyben foglalkoztatással, illetve fenntartónk a kistérségi pedagógiai szakszolgálaton keresztül biztosít.

A tanulók a rehabilitációs órakeret terhére, a szakvéleményben javasolt fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt. Az SNI-s tanulókról egyéni fejlesztési terv készül, amely az éves munkatervben jelenik meg. A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követjük, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtunk végre.

3. A sajátos nevelési igényű és BTMN – es tanulók nevelésének – oktatásának pedagógiai alapelvei

- A tanulókat egyéni sajátosságaikhoz, lehetőségeikhez és speciális szükségleteikhez alkalmazkodva kell tanítani és nevelni.
- A követelmények teljesítéséhez – ahol szükséges – hosszabb időszavok, időkeretek megválasztása, alternatív megoldások alkalmazása indokolt.
- Az előírt minimális teljesítményekhez szükség esetén a sérülésnek megfelelő tartalmakat kell kialakítani.
- A rászoruló tanulóknak differenciált egyéni segítségadás szükséges, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődést kell értékelni.
- Tanulásukat, kommunikációjukat a jogszabályok adta lehetőségeken belül segíteni kell.
- A tanulók munkájának értékelésekor a szakvéleményben leírtakat szem előtt kell tartani.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének – oktatásának céljai

A nevelés – oktatás alapvető célja, hogy a nevelt gyermeket képessé tegye a társadalmi beilleszkedésre. Készítse fel e felnövő fiatalot a teljes és boldog állampolgári életre. Célunk a társadalomban eligazodó, saját fejlődési lehetőségeit elérő felnőtt nevelése.

Ennek érdekében az iskola sokoldalúan fejleszti a tanuló:

- ízlését – szépérzékét, erkölcsét,
- egész személyiségét, tudását, értelmi erőit, gondolkodását, figyelmét,
- közösségi magatartását, önállóságát, életviteli szokásait,
- testét, fizikai – pszichikai terhelhetőségét, akaratát, érzelmi életét,
- gondozza tehetségét, kompenzálja hátrányait,
- életkora, fejlettsége figyelembe vételével alapozza meg az általános műveltséget,

- fejleszti az alapvető tanulási képességeket, biztosítja a továbbtanulás érdekében az ismeretek megszerzését,
- egyénre szabott tanulási módszerek, technikák kiépítése, hosszabb időkeretek biztosításával fejleszti az önálló tanulás képességét,
- a jól működő képességeket tudatosan fejleszti, megismerteti a tanuló értékeit, adottságait, erősíti önbecsülését,
- a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében formálja a tanuló szociális képességét, viselkedését, magatartását,
- a környezettel való harmonikus együttélés megteremtése céljából kialakítja az ön- és környezetellátó és védő technikákat,
- a fejlettségének megfelelően megismerteti és elfogadtatja az általános emberi értékeket,
- az intézményben nyugalmat, biztonságot sugárzó, humánus légkört teremt, ahol az értelem, az érzelem szabadon kibontakozik, és az emberi kapcsolatok kiteljesednek.

Az SNI – s és a BTMN –s tanulók fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – szakember:

- együttműködik a tanulót tanító pedagógusokkal, munkája során figyelembe veszi tapasztalataikat, észrevételeiket, javaslataikat, segíti tevékenységüket
- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését,
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra,
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben-, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal valamint a nevelési tanácsadóval,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- kompetencia alapú oktatás,
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- felzárkóztató órák, foglalkozások /differenciált fejlesztés, egyéni foglalkozás/,
- egyes tantárgyak csoportbontásban történő tanítása,
- alapfokú művészeti oktatás – zeneiskola,
- logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, gyógypedagógus bevonása
- napközi otthon, tanulószoba,
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai,
- a nevelők és szülők kapcsolatai, a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.

A tehetség, képesség kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a nem kötelező / választható / tanórán tanulható tantárgyak tanulása,
- kompetencia alapú oktatás,
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- tehetséggondozó foglalkozások /differenciált fejlesztés, egyéni foglalkozás/,

- alapfokú művészeti oktatás – zeneiskola,
- csoportbontások bizonyos tantárgyak tanításakor,
- iskolai sportkör,
- szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók /szaktárgyi, sport, kulturális stb./,
- szabadidős foglalkozások /pl.: színház- és múzeumlátogatások/,
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola létesítményének, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- a továbbtanulás segítése.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációjának támogatási területei

- diákétkeztetés,
- napközi otthon, tanulószoba,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, foglalkozások,
- csoportbontások,
- kompetencia alapú oktatás,
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- alapfokú művészeti oktatás – zeneiskola,
- logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, gyógypedagógus bevonása,
- iskolai sportkör, szakkörök, szabadidős tevékenységek szervezése – ennek érdekében szoros kapcsolat a helyi művelődési házzal, sportegyesületekkel,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a szülőkkel történő szoros kapcsolattartás, családlátogatás,
- továbbtanulás irányítása, segítése,
- iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- segélyek elbírálásakor ajánlás az illetékesek felé,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatalokkal, a gyermekjóléti szolgálatokkal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló

A nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény 4 § (37) bekezdése alapján: „Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló: az a tanuló, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes teljesítmény alatti vagy a megelőző tanévi átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat, és esetében komplex, rendszerszintű pedagógiai intézkedések alkalmazás válik szükségessé.”

Feladataink:

- a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók előírtak szerinti nyilvántartása,
- a lemorzsolódás megelőzése, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentése
- A lemorzsolódás megelőzését, a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók számának csökkentését az alábbi intézkedések szolgálják:
- napközi otthon, tanulószoba,

- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, foglalkozások,
- csoportbontások,
- kompetencia alapú oktatás,
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, gyógypedagógus bevonása,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a szülőkkel történő szoros kapcsolattartás, családlátogatás,
- iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- segélyek elbírálásakor ajánlás az illetékesek felé,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal, a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

XII. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI JOGOK GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

1. A tanulók érdekeinek képviselőjére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
 - A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
 - a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
3. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőtől túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
4. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
 - a házirend elfogadása előtt.
5. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

6. Amennyiben az iskolában iskolai vezetőség (igazgatói tanács) működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének (az igazgatói tanácsnak) teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

XIII. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI **KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI**

1. Az iskola közösségeinek együttműködése

a./ Az iskolavezetőség és a nevelőtestület

Az iskolavezetőség és a nevelőtestület közötti kapcsolattartás fórumai a különböző értekezletek és megbeszélések, melyek összehívása célszerűségi alapon történik az érintettek bevonásával.

Ezen fórumok időpontját az iskolai munkaterv határozza meg.

Az iskolavezetőség az aktuális feladatokról a tanárban elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, emailen keresztül értesíti a nevelőket.

A nevelők és az intézmény egyéb dolgozói a munkájuk értékelésével és elismerésével kapcsolatos információkat szóbeli vagy írásos formában folyamatosan megkapják.

Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni a nevelőtestületet az ülés döntéseiről, határozatairól,
- a pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az iskolavezetőség felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaközösségi vezetőjük, illetve választott képviselőjük útján közölhetik az iskola vezetőségével és az iskolaszékkel.

Az intézmény alapidokumentumainak elkészítésébe, módosításába, az iskolai stratégiai terveinek elkészítésébe a nevelőtestület tagjait be kell vonni. Biztosítani kell e téren a pedagógusok jogszabályokban előírt jogosítványait. Az alapidokumentumok, tervek tervezetét azok nevelőtestületi tárgyalása előtt legalább 5 munkanappal mindenki számára elérhetővé kell tenni.

b./ A diákönkormányzati szerv, a diákképviselő, valamint az iskolai vezetők közötti kapcsolattartás

Az iskolai vezetők és diákönkormányzat közötti kapcsolattartásban közreműködik a diákönkormányzatot segítő pedagógus.

A kapcsolattartás formái:

- személyes megbeszélés,
- tárgyalás, értekezlet, gyűlés, diákközgyűlés,
- írásos tájékoztatók, dokumentumok átadása.

Az iskolai vezetők a kapcsolattartás során:

- átadják a diákönkormányzat képviselőjének a diákönkormányzat joga gyakorlásához szükséges dokumentumokat;
- a dokumentumok értelmezéséhez szükséges tájékoztatást, felvilágosítást kérésre biztosítják;
- megjelennek a diákközgyűlésen, válaszolnak a nekik az intézmény működésével kapcsolatban feltett kérdésekre;

- a diákönkormányzat javaslatait, véleményét figyelembe veszik az intézmény működtetése, illetve a tanulókkal kapcsolatos döntések során.

A diákönkormányzat, illetve diákképviselők a kapcsolattartás során:

- gondoskodnak a jog gyakorlása miatt átvett dokumentumok áttekintéséről, és az érintett jog gyakorlásáról;
- aktívan részt vesznek azokon a fórumokon, melyekre megjelenni jogosultak, illetve ahová meghívták, s az az intézmény működésével, illetve a tanulókkal kapcsolatos kérdéseket érint;
- gondoskodnak az intézményvezetők megfelelő tájékoztatásáról (írásbeli meghívó) a diákönkormányzat gyűléseire, illetve egyéb programjairól.

Évente legalább egy alkalommal össze kell hívni az iskolai diákközgyűlést, melyen a tanulókat tájékoztatni kell az iskolai élet egészéről, az iskolai munkatervről, a tanulói jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az iskolai házirendben meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól. A diákközgyűlés összehívását a diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A diákközgyűlés összehívásáért az igazgató a felelős. Az éves diákközgyűlés időpontját az iskola éves munkatervében kell meghatározni.

c/ Az iskolai sportkör és az iskola vezetése közötti kapcsolattartás

Az iskolai sportkör feladatát elláthatja:

- az iskola a saját szervezetén belül, illetve
- az iskolával kötött megállapodás alapján az iskolában működő diáksport egyesület.

A kapcsolattartás formái:

- szóbeli tájékoztatás adása,
- írásbeli beszámoló adása,
- dokumentum átadás,
- egyeztető tárgyaláson, értekezleten, gyűlésen való részvétel,
- intézményi belső szakmai ellenőrzés,
- egyéb az intézmény által meghatározott speciális információszolgáltatás kérése.

A kapcsolattartás rendjét az határozza meg, hogy a sportkör az intézményben működő ún. egyéb foglalkozások egyik szervezeti formájaként működő szervezet.

A sportkör működési formáit, tényleges szervezeti kereteit az intézmény – sportköri szabályzatában, éves munkatervében – határozza meg.

A sportkör javaslatot tehet az intézmény vezetése számára:

- a működésével, tevékenységével kapcsolatos kérdéskörökben.
- a sportköri feladatok ellátáshoz szükséges eszközök, feltételek megteremtésére, javítására.

A sportköröknek együtt kell működniük abban, hogy:

- mindennapi testedzés az intézményben biztosítható legyen,
- a megfelelően kerüljenek meghatározásra a foglalkozásokra szánt időkeretek.
- sor kerüljön a sportköri foglalkozásokról egyéb foglalkozási napló vezetésére, mely igazolja a sportköri szakmai tevékenységet, másrészt a belső szakmai ellenőrzés tárgya is.

A sportkör legalább tanév félév lezárásakor tájékoztatja az intézményt az által elért szakmai eredményekről.

d/ Pedagógusok és a tanulók kapcsolattartása

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, az osztályfőnökök, szaktanárok, nevelő- oktató munkát végző és a diákönkormányzat munkáját segítő pedagógusok tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, a diákönkormányzat vezetőségi ülésein (évente legalább kétszer), valamint a folyosón és az osztályokban elhelyezett hirdetőtáblákon, aktuális kiadványokon, reggeli hirdetésekben, a KRÉTA felületén és az intézmény honlapján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon,
- a szaktanárok, nevelő- oktató munkát végző pedagógusok tanítási órákon, foglalkozásokon, a KRÉTA felületén,
- a diákönkormányzat vezetői a diákönkormányzat vezetőségének ülésein és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.

A tanulókat és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanároknak folyamatosan szóban és írásban, illetve a KRÉTA felületén keresztül tájékoztatni kell.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik a diákönkormányzattal, az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkal.

e./ Pedagógusok és a szülők kapcsolattartása

Az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról

- ❖ az igazgató
 - a szülői munkaközösség választmányi ülésén,
 - az intézmény folyosóján elhelyezett hirdetőtáblán keresztül,
 - az alkalmanként megjelenő írásbeli tájékoztatókkal,
 - az iskola honlapján keresztül,
 - az „iskola hírlevélben”,
 - az e.Kréta felületen keresztül
- ❖ az osztályfőnök
 - a szülői értekezleten,
 - a fogadóórán,
 - a tájékoztató füzetben keresztül
 - az osztály facebook oldalán keresztül
 - az e.Kréta felületen keresztül tájékoztatja a szülőket.

A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos tájékoztatásra az alábbi fórumok szolgálnak:

- családlátogatások,
- szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- írásbeli tájékoztatók a tájékoztató füzetben és a Kréta felületén.

A szülői értekezletek és fogadóórák időpontjait az iskola éves munkaterve tartalmazza.

A szülői értekezlet

A tanév során az 1-8. osztályban két szülői értekezletre biztosan sor kerül, melyek időpontja szeptember, illetve január-február hónap. Az elsősök első szülői értekezlete az első tanítási napon van. Amennyiben szükséges a 8. osztályban a két szülői értekezlet mellett pályaválasztással, ballagással és egyéb aktuális feladatokkal kapcsolatos szülői értekezletekre is sor kerülhet.

Amennyiben az osztályfőnök, a tantestület vagy a szülői munkaközösség szükségesnek látja rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze.

Tanév eleji szülői értekezlet témái:

Tanév rendje – újdonságok a tanévben - tantestület változásai – iskola nyitva tartása intézményben tartózkodás rendje – napközi, tanulószoba, ebéd – változások az osztályban - magatartási elvárások – osztályfőnök tervei a tanévre – életkori sajátosságok – iskola elérhetősége – HONLAP – - gyermek és ifj. véd. felelős, gyerekjóléti szolgálat elérhetősége - alapdokumentumok elérhetősége /honlapon/ - fogadóórák – I. félév programjai – SZMK tagok megválasztása, újraválasztása – osztálypénz – logopédia, fejlesztés, iskolapszichológus – házirend - tankönyvellátás, könyvtári tankönyvek – esetleges munkák az osztályban – napközi, tanulószoba üzenőfüzet, viselkedés – tanítás nélküli munkanapok elosztása – osztályban tanító pedagógusok kéréseinek tolmácsolása – 8.o. továbbtanulás – váltócipő - egyebek

Félévi szülői értekezlet témái:

- ✓ Az osztály félévi munkájának, magatartásának, szorgalmának értékelése
- ✓ az I. féléves programok értékelése
- ✓ félévben történt személyi változások (tanuló – tanár)
- ✓ a tárgyi feltételekben történt változások
- ✓ egyéb foglalkozások féléves értékelése
- ✓ az osztályban tanító pedagógusok kéréseinek, észrevételeinek tolmácsolása
- ✓ a II. félévre tervezett iskolai-, és osztályprogramok
- ✓ aktuális egyéb témák

A szülői fogadóóra

Az iskola pedagógusai az első és harmadik negyedévi értékelést követően fogadóórát tartanak. A fogadóórák pontos időpontjáról a szülőket írásban tájékoztatni kell.

Amennyiben a szülő a szülői értekezletek, fogadóórák időpontján kívül is találkozni kíván gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie az érintett pedagógussal.

A szülők kérdéseiket, véleményeiket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével vagy az iskolaszékkel.

A szülők és más érdeklődők az iskolai nevelési és pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról valamint házirendjéről az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, az iskolai munkatervben meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

A szülők tájékoztatása

Az iskola igazgatója köteles megszervezni azt az írásbeli tájékoztatást, mely információt szolgáltat a szülőknek a megelőző tanév végén:

a) azokról:

- a tankönyvekről,
- a tanulmányi segédletekről,
- a taneszközökről,
- a ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz,

b) az iskolától kölcsönözhető

- a könyvekről,
- a taneszközökről,
- a más felszerelésekről,

c) arról, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

Az intézményi információáramlás során fontosnak tartjuk mind a szóbeli, mind a papír alapú, mind a digitális lehetőségek kihasználását. A kor fejlődését figyelembe véve törekednünk kell arra, hogy a kommunikáció területén hangsúlyosabban jelenjen meg az informatikai lehetőségek kihasználása, a digitális forma.

Ennek érdekében a nevelőtestület időközönként – pl.: tanév végi értekezleten – áttekinti az intézményi információáramlás, kommunikáció hatékonyságát, szükség esetén a hatékonyság növelésére új lehetőségeket dolgoz ki.

2. Az iskola külső partnereivel történő kapcsolattartás

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart:

- a) egyes kiemelt intézményekkel, szervezetekkel:
 - a fenntartóval, működtetővel,
 - más nevelési, nevelési – oktatási intézményekkel,
 - az intézményt támogató szervezetekkel,
 - egyéb, a köznevelési igazgatással összefüggő szervezetekkel,
- b) a pedagógiai szakszolgálatokkal,
- c) a pedagógiai szakmai szolgálatokkal,
- d) a gyermekjóléti szolgálattal;
- e) az egészségügyi szolgáltatóval;
- f) egyéb közösségekkel:
 - az intézménnyel jogviszonyban állók hozzátartozóival,
 - a település egyéb lakosaival.

Munkánk során igyekszünk a külső partnereinkkel való jó, a jogszabályok előírásainak megfelelő kapcsolat, együttműködés kialakítására és fenntartására. Lényegesnek tartjuk külső partnereink bevonását az intézmény terveinek elkészítésébe, azok megvalósításába, a teljes körű intézményi önértékelés során elégedettségük mérését, bevonásukat az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényezőik azonosításába.

Egyes kiemelt intézményekkel, szervezetekkel való kapcsolattartás

A fenntartóval, működtetővel való kapcsolat:

Az intézmény és a fenntartó, illetve működtető kapcsolata folyamatos, elsősorban a következő területekre terjed ki:

- az intézmény szakmai működtetése,
- az intézmény működéséhez szükséges eszközök, feltételek megteremtése,
- az intézmény nevének megállapítására,
- a fenntartó által a köznevelési intézmény tantárgyfelosztásának, továbbképzési programjának jóváhagyására,

- az intézményben folyó gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységre, beleértve a tanulóbaesetek megelőzése érdekében tett intézkedéseket, valamint
- az intézményben folyó szakmai munka értékelésére,
- a pedagógiai program, a házirend és az SZMSZ ellenőrzése.

A fenntartóval, működtetővel való kapcsolattartás formái:

- szóbeli tájékoztatás adás,
- írásbeli beszámoló adása,
- dokumentum átadás jóváhagyás céljából,
- egyeztető tárgyaláson, értekezleten, gyűlésen való részvétel,
- a fenntartó által kiadott rendelkezés átvétele annak végrehajtása céljából, - speciális információszolgáltatás az intézmény pénzügyi-gazdálkodási, valamint szakmai tevékenységéhez kapcsolódóan.

Más nevelési, nevelési - oktatási intézményekkel való kapcsolattartás

Az intézmény más nevelési, nevelési - oktatási intézményekkel kapcsolatot alakít ki. A kapcsolatok lehetnek szakmai, kulturális, sport és egyéb jellegűek.

A kapcsolatok formái: egymás kölcsönös tájékoztatása az oktatás színvonaláról, valamint az elvárásokról, rendezvények, versenyek.

A kapcsolatok rendszeressége a kapcsolatok jellegétől függően alakulhat.

A kapcsolatok megjelenhetnek anyagi téren is, az intézmények egymásnak kedvezményeket biztosíthatnak egyes eszközök használatba adásakor, illetve közös pályázatok formájában is.

A középfokú oktatási intézményekkel történő kapcsolattartás során igyekszünk tovább tanuló diákjaink eredményeiről, tudásáról tájékozódni. A kapott információkat felhasználjuk nevelő – oktató munkánk fejlesztésére.

Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás

Az intézményt támogató szervezetekkel való kapcsolattartás kiemelt szempontjai:

- a támogató megfelelő tájékoztatást kapjon az intézmény
- anyagi helyzetéről,
- támogatással megvalósítandó elképzeléséről, és annak előnyeiről,
- az intézmény a kapott támogatásról és annak felhasználásáról olyan nyilvántartást vezessen, hogy abból a támogatás felhasználásának módja, célszerűsége stb. egyértelműen megállapítható legyen; a támogató ilyen irányú információigénye kielégíthető legyen.

Az intézményvezető feladata, hogy az intézmény számára minél több támogatót szerezzen, s azokat megtartsa.

Az egyéb, a köznevelési igazgatással összefüggő szervekkel való kapcsolattartás

Az intézmény kapcsolatot tart:

- a Járási Kormányhivatallal,
- Oktatási Hivatallal, területi POK -kal
- más az oktatás területén létrehozott hivatalos szervekkel.

A kapcsolat tartás módja a szervek működését meghatározó jogszabályok szerinti.

A konkrét feladatokat az intézmény vezetője, illetve az általa kijelölt személy látja el.

A pedagógiai szakszolgálattal való kapcsolattartás

Az intézmény a nevelési-oktatási feladatainak ellátása érdekében kapcsolatot tart a pedagógiai szakszolgálattal.

A pedagógiai szakszolgálattal való együttműködés területei:

- a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás,
- a fejlesztő nevelés,
- szakértői bizottsági tevékenység,
- a nevelési tanácsadás,
- a logopédiai ellátás,
- a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás,
- a konduktív pedagógiai ellátás,
- a gyógytestnevelés,
- az iskolapszichológiai ellátás,
- a kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása.

A kapcsolattartás formáit, lehetséges módjait a szakszolgálat működését meghatározó jogszabályok tartalmazzák.

A pedagógia szakmai szolgálatokkal való kapcsolattartás

Az intézmény kapcsolatot tart a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat nyújtó, az oktatásért felelős miniszter által kijelölt intézményekkel.

A pedagógiai szakmai szolgáltatás és az intézmény a következő területeken működik együtt:

- a pedagógiai értékelés,
- a szaktanácsadás, tantárgygondozás,
- a pedagógiai tájékoztatás,
- a tanügy-igazgatási szolgáltatás,
- a pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése, - a tanulmányi, sport- és tehetséggondozó versenyek szervezése, összehangolása,
- tanuló-tájékoztató,
- tanácsadó szolgálat.

A kapcsolattartás formáit, lehetséges módjait a szakszolgálat működését meghatározó jogszabályok tartalmazzák.

A gyermekjóléti szolgálattal és egyéb gyermekvédelmi, családjogi szervezettel való kapcsolattartás

Az intézmény kapcsolatot tart a tanulók súlyos veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében:

- a gyermekjóléti szolgálattal, illetve
- a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más:
- személyekkel,
- intézményekkel és
- hatóságokkal,
- oktatásügyi közvetítői szolgálattal,
- az ifjúságvédelmi, családjogi területen működő szolgálattal.

Az intézmény segítséget kér, ha a tanulókat veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni.

A segítséget az alábbi intézményektől, szervektől kéri:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálattól,
- az oktatásügyi közvetítői szolgálattól,
- az ifjúságvédelmi, családjogi területen működő szolgálattól.

A kapcsolattartás formái, lehetséges módjai:

- a szervek értesítése – ha az intézmény a szolgálat beavatkozását szükségesnek látja, - a gyermekjóléti szolgálat közreműködésének kérése a tanuló igazolatlan mulasztása miatt,
- esetmegbeszélés – az intézmény részvételével a szolgálat felkérésére,
- munkaértekezlet – aktuális problémák, feladatok megbeszélése, tájékoztatás
- a gyermekjóléti szolgálat címének és telefonszámának intézményben való kihelyezése, lehetővé téve a közvetlen elérhetőséget,
- előadásokon, rendezvényeken való részvétel az intézmény kérésére
- az oktatásügyi közvetítő esetében a közvetítő fenntartó egyetértésével történő felkérése, és írásban történő megbízása, együttműködés az egyeztetési eljárásban

Az egészségügyi szolgálattal való kapcsolattartás

Az intézmény a tanulók mindennapos, rendszeres egészségügyi felügyeletét az iskolai-egészségügyi feladatokat ellátó egészségügyi szolgáltató bevonásával oldja meg.

Az egészségügyi szolgálattal az intézménynek folyamatos kapcsolata van.

A rendszeres egészségügyi felügyelet és ellátás rendjét jelen SZMSZ külön pontja részletesen tárgyalja.

Az intézmény egyéb közösségekkel, szakmai szervezetekkel való kapcsolattartása

Az intézmény egyéb közösségekkel, szakmai szervezetekkel való kapcsolattartására a közösségi szervező, kulturális, sport és szakmai tevékenység jellemző. Összetartó szerepe jelentős.

A külső kapcsolattartás a hagyományos rendezvényekben, illetve más jellegű programokban jelenik meg.

Az intézmény külső kapcsolatait jelentő intézmények, szervezetek

Az intézményi kapcsolat típusa	Az érintett szervezet neve és címe
1. Fenntartó, működtető	KLIK – Váci Tankerületi Központ Vác, Dr Csányi László körút 45. I. emelet
2. Más nevelési, nevelési – oktatási intézmény	<ul style="list-style-type: none"> ➤ a helyi óvoda vezetői és nevelőtestületei: 2163 Vácrátót, Petőfi tér 3. ➤ Váci Bartók-Pikéthy Zeneművészeti Szakgimnázium és Zeneiskola ➤ a tankerülethez tartozó általános iskolák ➤ váci középiskolák

3. Pedagógiai szakszolgálat	területileg illetékes nevelési tanácsadó : 2600 Vác, Temető út 29.
4. Intézményt támogató szervezetek	iskolát támogató alapítvány kuratóriuma: „Alapítvány a vácrátóti általános iskola technikai felszereltségének javítására”– 2163 Vácrátót, Petőfi tér 3.
5. Gyermekjóléti szolgálat	községi gyermekjóléti és családvédelmi szolgálat Községháza, Vácrátót, Petőfi tér 3.
6. Egészségügyi szolgáltató	községi fogorvosi, orvosi és védőnői rendelő Vácrátót, Petőfi tér 10.
7. Egyéb:	helyi sportegyesület : Vácrátóti KSE – Vácrátót, Petőfi tér 3. környékbeli sportegyesületek helyi művelődési ház : Vácrátót- Gárdonyi Géza Művelődési Ház (Szabadság u. 28) helyi egyházközösség : római katolikus és református egyházközösség, iskolánkban hit- és erkölcstan órát tartó egyházak

XIV. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA SZABÁLYAI

1. A vonatkozó jogszabályok alapján a tanulmányok alatti vizsgák az alábbiak:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- tanulmányi idő rövidítésével egy tanévben több évfolyam követelményeinek teljesítését kérelmezte,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

3. Az osztályozó vizsga követelményei

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyek tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.

4. Az osztályozó vizsga ideje

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsga szervezésénél figyelembe vételre kerül, hogy a tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az osztályozó vizsgák tervezett ideje:

- **félévi:** a félév utolsó tanítási napját megelőző, illetve követő 5 munkanapon belül,
- **tanév végi:** a tanév utolsó tanítási napját megelőző, illetve követő 5 munkanapon belül.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót legkésőbb a vizsga időpontja előtt 10 nappal írásban is tájékoztatni kell.

5. Az osztályozó vizsgára jelentkezés módja és határideje

A Köznevelési törvény 64 § (2) b) pontja esetében az osztályozó vizsga letételének engedélyezését, a tanulónak, kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell kérvényeznie. Az engedélyezés során meg kell vizsgálni az osztályozó vizsgára jelentkezés okát, a tanuló körülményeit, korábbi tanulmányi eredményeit. Mindezek alapján a vizsga engedélyezéséről az érintett pedagógusok, tantestület véleményének kikérésével az igazgató dönt.

A jelentkezési lapon meg kell adni:

- a tanuló nevét, osztályát,
- azt a tantárgyat, melyből osztályozó vizsgát kíván tenni,
- az osztályozó vizsgával érintett tantárgy azon évfolyamait, melyből vizsgázni kíván,
- a jelentkezéskor a tantárgyat tanító pedagógus nevét.

A jelentkezést írásban le lehet mondani az osztályozó vizsga kitűzött időpontja előtt 10 nappal. Ezt követően a vizsgát lemondani már nem lehet.

A vizsgára történő jelentkezést az intézmény nevében az igazgató fogadja el és engedélyezi.

6. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a választást befejezné.

A **pótló vizsgák** tervezett időpontjai: félévi, tanév végi osztályozó vizsga, javítóvizsga esetén az eredeti vizsgaidőpont után minimum 5 munkanappal.

7. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A **javítóvizsga tervezett időpontja:** jogszabályban meghatározottak szerint.

8. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel

- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább 10 munkanappal,
- javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.

9. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	Írásbeli	Szóbeli	
Irodalom	Írásbeli	Szóbeli	
Angol nyelv	Írásbeli	Szóbeli	
Matematika	Írásbeli	Szóbeli	
Etika		Szóbeli	
Környezetismeret	Írásbeli	Szóbeli	
Ének-zene		Szóbeli	Gyakorlati
Vizuális kultúra			Gyakorlati
Technika és tervezés, Életvitel és gyakorlat		Szóbeli	Gyakorlati
Testnevelés, Testnevelés és sport			Gyakorlati
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	Írásbeli	Szóbeli	
Irodalom	Írásbeli	Szóbeli	
Angol nyelv	Írásbeli	Szóbeli	
Matematika	Írásbeli	Szóbeli	
Etika/Hit –és erkölcsstan		Szóbeli	
Történelem	Írásbeli	Szóbeli	
Allampolgári ismeretek		Szóbeli	
Dráma és színház		Szóbeli	
Természettudomány	Írásbeli	Szóbeli	
Fizika	Írásbeli	Szóbeli	
Kémia	Írásbeli	Szóbeli	
Biológia	Írásbeli	Szóbeli	
Földrajz	Írásbeli	Szóbeli	
Ének-zene	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Hon- és népismeret		Szóbeli	
Vizuális kultúra			Gyakorlati
Digitális kultúra		Szóbeli	Gyakorlati
Technika és tervezés	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Testnevelés		Szóbeli	Gyakorlati

A kimeneti követelményeket tagozatonként, évfolyamonként, tantárgyanként összesítve jelen dokumentum mellékleteként csatolt dokumentum tartalmazza.

XV. AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek személyi azonosítására alkalmas dokumentumot;
 - a szülő személyi igazolványát; laccímkarttyáját
 - a gyermek laccímkarttyáját;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A másodiktól nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a szülő személyi igazolványát; laccímkarttyáját
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.
6. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket ***a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben*** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.
7. Amennyiben iskolánk a rendeletben megadott sorrend szerint az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján kell dönteni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
8. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában a bizonyítvány bejegyzése alapján nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

HELYI TANTERV

I. A választott kerettantervek, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező tantárgyak és óraszámok.

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

NAT 2020

A Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”, valamint „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

A Nemzeti alaptanterv kötelező és maximális heti óraszámjai 2020. szeptember 1-től													
Heti óraszám / évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	NYEK	9.	10.	11.	12.
Kötelező óraszám	22	22	22	23	27	26	28	28	30	32	32	30	29
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	2	4	5
Maximális heti óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30	32	34	34	34	34
Maximális napi óraszám	6	6	6	6	7	7	7	7	7	8	8	8	8
A korábbiakban, azaz 2020. szeptember 1-ig hatályban lévő heti óraszámok az alábbiak voltak													
Kötelező óraszám	25	25	25	27	28	28	31	31	30	35	36	35	35
Szabadon tervezhető	2	2	2	2	3	3	4	4	4	4	4	4	4
Maximális heti óraszám	27	27	27	29	31	31	35	35	34	39	40	39	39
Maximális napi óraszám	6	6	6	7	7	7	7	7	7	8	8	8	8
eltérése a korábbiaktól				-1									

NAT alapóraszámok tanulási területenként kétéves bontásban

Tanulási területek (tantárgyak)	Nevelési szakaszok évfolyamai			
	1-2.	3-4.	5-6.	7-8.
Magyar nyelv és irodalom (magyar nyelv, irodalom)	14	10	8	6
Matematika (matematika)	8	8	8	6
Történelem és állampolgári ismeretek (történelem, állampolgári ismeretek, hon- és népismeret)			5	5
Etika/Hit-és erkölcstan	2	2	2	2
Természettudomány és földrajz (környezetismeret, természettudomány, integrált természettudomány, biológia, kémia, fizika, földrajz)	0	2	4	12
Idegen nyelv	0	2	6	6
Művészetek (éneke-zene, dráma-és színház, vizuáliskultúra)	8	7	5	5
Technológia (technika és tervezés, digitális kultúra)	2	4	4	3
Testnevelés és egészségfejlesztés (testnevelés)	10	10	10	10

Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	0	0	2	2
Kötelező alapóraszám	44	45	54	57
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	2	3
Maximális órakeret	48	49	56	60

A NAT 2020 alkalmazásának és a NAT 2020 alapján kialakított helyi tanterv bevezetésének intézményi jellegzetességei:

- a NAT 2020 felmenő rendszerben a 2020-2021-es tanévben indult az 1. és 5. évfolyamokon
- a helyi tantervben a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az EMMI által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.
- kiemelt feladatnak tekintjük az anyanyelvi nevelést, a matematikai képességek fejlesztését, valamint az idegen nyelv oktatását.
- a kerettantervek által előírt időkeret intézményi kiegészítésében a kerettantervben szereplő tananyag gyakorlását, elmélyítését, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztését végezzük.
- a tanulók idegen nyelvként angol nyelvet tanulhatnak.
- 6/2014. (I. 29.) EMMI rendelete 8. § 7(a) §-a: alapján a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint irodalom tantárgyakra bontjuk, értékelését tantárgyi egységként külön-külön végezzük.
- a 2016-17-es tanévtől az alsó tagozaton heti egy testnevelés óra keretében az első évfolyamtól felmenő rendszerben bevezettük és eredményesen alkalmaztuk a néptánc oktatását. 2023.szeptember 1-től a néptáncoktatás szakköri órakeretben folytatódik.
- tantervi úszásoktatást lehetőség szerint 4. és 5. évfolyamon szervezünk. Ha nem valósítható meg az úszásoktatás az adott évfolyamon, a fennmaradó óraszámokra a helyi tantervben meghatározott tartalom vonatkozik.
- közlekedési ismeretek oktatása az 2022-2023-as tanévtől az 5. évfolyamon valósul meg.
- a NAT 2020 kerettantervben szereplő **hon- és népismeret** tantárgyat a 6. évfolyamon,
- a NAT 2020 kerettantervben szereplő **dráma és színház** tantárgyat a 7. évfolyamon
- a NAT 2020 kerettantervben szereplő **állampolgári ismeretek** tantárgyat a 8. évfolyamon tanítjuk.

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása (NAT 2020.)

2020-2021-től felmenő rendszerben

Évfolyam	Alapóraszám	Szabadon tervezhető órakeret	Maximális óraszám
1.o.	22	2	24
2.o.	22	2	24
3.o.	22	2	24
4.o.	23	2	25
5.o.	27	1	28
6.o.	26	2	28
7.o.	28	2	30
8.o.	28	2	30

Helyi tantervben tervezve

1.évfolyam- 2 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **magyar nyelv és irodalom tantárgyakhoz 1-1 óra/hét**

2.évfolyam- 2 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **magyar nyelv és irodalom tantárgyakhoz 1-1 óra/hét**

3.évfolyam- 2 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **magyar nyelv és irodalom tantárgyakhoz 1-1 óra/hét**

4.évfolyam- 2 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **magyar nyelv és irodalom tantárgyakhoz 1-1 óra/hét**

5.évfolyam- 1 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **idegen nyelv tantárgyhoz 1 óra/hét**

6.évfolyam- 2 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **idegen nyelv tantárgyhoz 1 óra/hét, hon- és népismeret tantárgy 1 óra/hét**

7.évfolyam- 2 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **idegen nyelv tantárgyhoz 1 óra/hét, dráma és színház tantárgy 1 óra/hét**

8.évfolyam- 2 óra/hét – az ismeretek, képességek, készségek elmélyítése és a gyakorlás érdekében – **idegen nyelv tantárgyhoz 1 óra/hét, matematika tantárgyhoz 1 óra/hét**

Óraterv – 2020/ 2021. tanév

Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	NAT2020				NAT2020			
Kötelező tantárgyak, óraszámok								
Magyar nyelv és irodalom	7+2	7+2	6+2	6+2	4	4	3+1	4
Idegen nyelv				2	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	4+1	4	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.						2+0,5	2	2
Történelem					2			
Etika/ Hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret		1	1	1+1				
Természetismeret						2+0,5		
Természettudomány					2			
Biológia és egészségtan							2	1+0,5
Fizika							2	1+0,5
Kémia							1+0,5	2
Földrajz							1+0,5	2
Ének – zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1+1	1	1	1	1
Hon- és népismeret								
Informatika				1		1	1	1
Digitális kultúra					1			
Életvitel és gyakorlat		1	1	1				
Technika és tervezés	1				1			
Technika-életvitel és gyakorlat						1	1	
Testnevelés és sport		5	5	5		5	5	5
Testnevelés	5				5			
Osztályfőnöki						1	1	1
Közösségi nevelés					1			
<i>Kötelező órakeret összesen:</i>	22	23	22	24	27	25	28	28
<i>Szabadon tervezhető óraszámok</i>	2	2	3	4	1	3	3	3
<i>Összesített óraszám</i>	24	25	25	28	28	28	31	31

Óraterv – 2021/ 2022. tanév

Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Tanterv	NAT2020	NAT2020	NAT2012	NAT2012	NAT2020	NAT2020	NAT2012	NAT2012
Kötelező tantárgyak, óraszámok								
Magyar nyelv és irodalom	7+2	7+2	6+2	6+2	4	4	3+1	4
Idegen nyelv				2	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	4+1	4	4	4	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.							2	2
Történelem					2	2		
Etika/ Hit és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1+1				
Természettudomány					2	2		
Biológia és egészségtan							2	1+0,5
Fizika							2	1+0,5
Kémia							1+0,5	2
Földrajz							1+0,5	2
Ének – zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1+1	1	1	1	1
Hon- és népismeret						1		
Informatika				1			1	1
Digitális kultúra					1	1		
Életvitel és gyakorlat			1	1				
Technika és tervezés	1	1			1	1		
Technika-életvitel és gyakorlat							1	
Testnevelés és sport			5	5			5	5
Testnevelés	5	5			5	5		
Osztályfőnöki							1	1
Közösségi nevelés					1	1		
<i>Kötelező órakeret összesen:</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>26</i>	<i>27</i>	<i>26</i>	<i>28</i>	<i>28</i>
<i>Szabadon tervezhető óraszámok</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>2</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>3</i>
<i>Összesített óraszám</i>	<i>24</i>	<i>24</i>	<i>25</i>	<i>28</i>	<i>28</i>	<i>28</i>	<i>32</i>	<i>31</i>

Óraterv – 2022/ 2023. tanév

Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Tanterv	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2012	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2012
Kötelező tantárgyak, óraszámok								
Magyar nyelv	3+1	3+1	2+1	2+1	2	2	1	2
Irodalom	4+1	4+1	3+1	4+1	2	2	2	2
Angol nyelv				2	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ism.								2
Történelem					2	2	2	
Etika/ Hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1+1				
Természettudomán y					2	2		
Biológia, Biológia és egészségtan							1,5	1+0,5
Fizika							1,5	1+0,5
Kémia							1,5	2
Földrajz							1,5	2
Ének – zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1+1	1	1	1	1
Hon- és népismeret						+1		
Dráma és színház							+1	
Informatika				1				1
Digiális kultúra			1		1	1	1	
Életvitel és gyakorlat				1				
Technika és tervezés	1	1	1		1	1	1	
Testnevelés és sport				5				5
Testnevelés	5	5	5		5	5	5	
Osztályfőnöki								1
Közösségi nevelés					1	1	1	
<i>Kötelező órakeret összesen:</i>	22	22	22	26	27	26	28	31
<i>Szabadon tervezhető óraszámok</i>	2	2	2	2	1	2	2	4
<i>Összesített óraszám</i>	24	24	24	28	28	28	30	31

Óraterv – 2023/2024. tanév

Évfolyamok	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Tanterv	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020	NAT2020
Kötelező tantárgyak, óraszámok								
Magyar nyelv	3+1	3+1	2+1	2+1	2	2	1	1
Irodalom	4+1	4+1	3+1	3+1	2	2	2	2
Angol nyelv				2	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	2
Allampolgári ismeretek								1
Etika/ Hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Biológia és egészségtan							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének – zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Hon- és népismeret						+1		
Dráma és színház							+1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	0
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés					1	1	1	1
<i>Kötelező órakeret összesen:</i>	22	22	22	23	27	26	28	28
<i>Szabadon tervezhető óraszámok</i>	2	2	2	2	1	2	2	2
<i>Összesített óraszám</i>	24	24	24	25	28	28	30	30

II. A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

- Iskolánkban a nevelő- oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.

- A nyomtatott taneszközökön kívül néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (pl.: tornafelszerelés, rajz –és egyéb felszerelés stb.)

- ***A tankönyvek kiválasztásának elvei:***

- A tankönyv szerepeljen a hivatalos tankönyvlistán.

- Alkalmas legyen a helyi tanterv megvalósítására.

- Tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen.

- Adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, felzárkóztatásra, differenciálásra, önálló tanulási munkára.

- Gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon.

- Alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására.

- Tetszetős, tartós kivitelű legyen.

- Előnyben kell részesíteni a több éven át használható – tartós – tankönyveket.

- A tankönyvek használata során az állandóságra törekszünk, tankönyvváltásra csak nagyon indokolt esetben, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével kerülhet sor.

- Az egyes tantárgyak tanításához szükséges tankönyvek kiválasztása a tantárgyat tanító pedagógus joga és kötelessége.

- Az éves tankönyvrendelést az elküldés előtt az iskolaszékkel és a diákönkormányzattal véleményeztetni kell.

- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, illetve a szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév végén) írásban tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

Az egyéb taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.

- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.

- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszközök használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

- A taneszközök ára a lehető legkevesebb anyagi terhet jelentse a szülők számára.

A kompetencia alapú oktatást segítő taneszközök megválasztásának szempontjai:

- biztosítsa az interaktív, cselekvéses tanulást,

- alkalmazható legyen a differenciáláshoz,

- harmonizáljon a programtervek szellemiségével,

- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.

Az iskola a taneszközök beszerzését igyekszik segíteni.

A rossz szociális helyzetben lévő családok esetében iskolakezdési segély nyújtását kezdeményezi a helyi önkormányzat szociális bizottságánál.

III. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében különösen fontos a tanulók között tapasztalható egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

Az anyanyelvi nevelésnek kisiskolás korban is alapvető szerepe van a kulcskompetenciák kialakításában, fejlesztésében, mert erre építve, ezáltal válik lehetővé a kultúra aktív befogadása, a társas-társadalmi érintkezés, az identitás kialakulása, az önálló ismeretszerzés és a tanulás.

Az olvasás és írás életkornak megfelelő tudása nélkül elképzelhetetlen a tantárgyakban való továbbhaladás. Az első-második osztályban a tanulók egyedi sajátosságaira tekintettel, differenciáltan kell megszervezni az olvasás-írás tanulásának folyamatát. Segíteni kell a tanulókat abban, hogy a tanulási tevékenységüket fokozatosan növekvő időtartamban legyenek képesek irányítani.

Ennek eszköze a tanítói módszertani eszköztár, s a tanulói csoportnak megfelelő jól megválasztott tankönyvcsalád.

A tanulási hátrányokkal küzdő tanulók megsegítésére az iskolánkban dolgozó fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre, akik együttműködnek az osztálytanítókkal.

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a következők mentén történik:

- Fokozatosan átvezetjük a tanulókat az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- Felkeltjük a tanulók érdeklődését a tanulás iránt figyelembe véve az életkori és egyéni jellemzőket is. A tanítás folyamatában törekedni kell a tanulók pozitív motiváltságának biztosítására, önállóságuk fejlesztésére.
- A tanítás célja, hogy formálódjon és gazdagodjon a tanulók személyisége és gondolkodása. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos tevékenységekkel, a fokozatosság elvének betartásával és a tapasztalatokon alapuló megismerési módszerek alkalmazásával jutunk közelebb a célhoz.
- Útbaigazítást adunk a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban, valamint megtanítjuk a tanulókat tanulni.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az alapkészségek kialakítása (értő olvasás, íráskészség, számfogalom fejlesztése), az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása; az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.
- A tanulási részképességek fejlesztése (beszéd, olvasás, figyelem, memória, gondolkodás, logika, önművelés), tanulóink problémamegoldó képességének fejlesztése.
- A gondolkodási kultúra fejlesztése; az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása; az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

- Olyan tudás kialakítása, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni: előtérbe kerül az új ötletek kitalálása, azaz a kreatív gondolkodás fejlesztése.
- Lehetőséget adunk a tehetségek kibontakoztatására és lemaradók felzárkózására.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.

2. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A beszédkészség a szóbeli szövegek megértésének és alkotásának fejlesztése.

Döntően meghatározza a tanuló kortársaival való kapcsolattartásának és iskolai pályafutásának sikerét a nyelviség.

Elkezdődik a tudatos nyelvszemlélet kialakulásának folyamata.

Különösen fontos a kulturált nyelvi magatartás megalapozása, a szókincs aktivizálása és gyakoroltatása.

Fontos a magyar kultúra hagyományainak megismerése, megszerettetése.

Kiemelkedően fontos az önálló tanulás képességének kialakítása. A tanulási szokások, technikák tanulása, információszerzés lehetőségeinek, korlátainak megismerése.

A figyelem, az önértékelő képesség, a kritikai érzék fejlesztése.

Az alsó tagozat harmadik-nyolcadik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált tevékenységek segítségével fejleszti a tanulóknál a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. A tanuló jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktuskezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.

Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja.

Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. A pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti legfontosabb kiindulási pontnak.

A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.

Kisiskolás korban a tanulási képesség az érdeklődés, a kíváncsiság és a kompetenciára törekvés által motivált közös és egyéni tanulási tevékenységek keretében: problémahelyzetek megoldásával, kreativitást igénylő érdekes feladatokkal, a már megszerzett tudás szüntelen mozgósításával, új helyzetekben való felhasználásával fejleszthető leginkább.

E tevékenységek közben alakulnak a fontos képesség-összetevők (együttműködés, megbízhatóság, sikerek megélése, a kudarcok elviselése, újrakezdés, kitartás, önellenőrzés, értékelés) is. Ezekre egész további életükben szükségük lesz.

Szükséges, hogy ne csak a tanító direkt irányítása mellett, hanem egyre inkább függetlenül, önállóan is dolgozni tudjanak.

A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

Az önálló tanulás képességének megalapozásához az olvasás-szövegértés fejlődésének függvényében néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások kialakítása szükséges.

Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátítása a mindennapokban.

Fontos, hogy biztosított legyen a tanulók számára az alkotás lehetősége, melyben megnyilvánulhat kreativitásuk, fejlődhet kezdeményező és problémamegoldó képességük. Ez lehet az alapja a konstruktív gondolkodásuk kialakulásának, valamint ennek során a tanulók felkészülnek az önálló ismeretszerzésre, az örömet nyújtó egész életen át tartó tanulásra.

3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Különösen nagy hangsúly van a matematikai és az anyanyelvi kompetencterületek fejlesztésén. Esélyteremtéssel, felzárkóztatással, tehetséggondozással igyekszünk segíteni a tanulók képességeinek kibontakoztatását. Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.

A kompetencia alapú oktatás napjainkban olyan cél, amely alapvetően átalakítja az iskoláról, a tanításról és tanulásról való gondolkodást. A hangsúly a tartalomról a tanulás kompetencia alapú

koncepciójára helyeződött át. A cél eléréséhez a tudás alapú társadalom követelményeinek megfelelő, a magasabb szintű és színvonalú foglalkoztatás igényét kielégíteni képes oktatási és képzési rendszerekre van szükség. Ennek fő összetevője az egész életen át tartó tanulásához szükséges kulcskompetenciák elsajátítása, amely a személyiség kiteljesítéséhez, a társadalmi beilleszkedéshez és a foglalkoztathatósághoz nélkülözhetetlen.

Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.

A kulcskompetencia olyan kompetencia, amely döntő a személyiség kiteljesítése és az egész életen át tartó fejlődés (kulturális tőke), az aktív állampolgári szerepvállalás és beilleszkedés a társadalomba (társadalmi tőke) és a foglalkoztathatóság (emberi tőke) szempontjából.

A kritikus készségek, így az alapkészségek elsajátítása az iskolai nevelő-oktató munka fő feladata, melynek keretében:

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az egészséges életvitel kialakításához biológia-egészségtan tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok);
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcstan tantárgy terén;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulószervezési módokat.

4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- ✓ természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- ✓ a jelen érdekesítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
- ✓ természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

IV. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE, A TANULÓ JUTALMAZÁSA, FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai munka szerves része, nélkülözhetetlen eleme az ellenőrzés és az értékelés, melynek célja kettős, egyrészt a tanuló minősítése, másrészt visszajelzés a szülőknek és az iskolának a tanuló tudásáról, a végzett munka eredményességéről, az esetleges hiányosságokról. Kiindulópontnak tekintjük a követelmények tantervi követelményekre, a tanulócsoporthoz, a tanuló ismeretében a pedagógus saját követelményeire épülő, egyértelmű, pontos megfogalmazását, ugyanis ez jelenti a viszonyítási alapot és fejleszti a tanulók ítélőképességét.

A beszámoltatás és a számonkérés formáit, *az értékelés és a minősítés* módozatait tekintve nagy a pedagógus szabadsága, de bizonyos *alapelveket* minden pedagógusnak be kell tartania.

- A tantárgyi követelményrendszereket egységesen kell értelmezni, biztosítani kell a folyamatos visszajelzést, ellenőrzést és önellenőrzést.
- Az értékelés legyen egyedi, objektív, segítő szándékú és nevelő hatású, világos, egyértelmű, tárgyias, a tanuló számára megérthető, segítse a tanulók fejlődését.
- Az értékelési eszközök célnak megfelelő, változatos módszereit alkalmazzuk.
- A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközök – kérdőívek, tesztek – készítése, alkalmazása.
- Pedagógiai munkánk során megfelelő módszerekkel és munkaformák alkalmazásával törekednünk kell a tanulók önértékelési képességeinek kialakítására, fejlesztésére.
- A tanulói munkák, a tanulmányi eredmények folyamatos értékeléséből kapott információkat elemezzük, felhasználjuk további pedagógiai munkánk – egyéni, csoportos fejlesztés, értékelés módosítása – során. Amennyiben szükséges korrekciót hajtunk végre.

A beszámoltatás formái a következők:

- folyamatos szóbeli ellenőrzés
- feleltetés

- a tanórai aktivitás értékelése
- évközi dolgozatok (röpdolgozat, témazáró)
- tematikus mérések
- tesztek
- szöveges értékelés
- csoport vagy osztályértékelés
- önértékelés

A fentieket szem előtt tartva kell valamennyi pedagógusnak tantárgyi tanmenetében megtervezni a tanulók ellenőrzését és értékelését.

Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is. Az intézmény a jogszabályban előírtak szerint részt vesz az országos mérésekben. A magyar nyelv, irodalom, matematika, tantárgyakból az 1-4. évfolyamon a tanév végén a tanulók tudását átfogó írásbeli dolgozat segítségével mérjük fel.

Az **etika/ hit- és erkölcsstan**, a **dráma és színház**, az **állampolgári ismeretek**, valamint a **hon- és népismeret** tantárgyat félévkor és tanév végén osztályzattal tanév közben érdemjeggyel értékeljük.

Az elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, irodalom, angol nyelv, matematika, környezetismeret, biológia és egészségtan, történelem, biológia, fizika, kémia, földrajz, informatika, digitális kultúra, természettudomány tantárgyak ellenőrzésénél:

- a pedagógusok a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.

A pedagógusok a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulók képességei, eredményei hogyan változtak – fejlődtek-e vagy hanyatlottak – az előző értékelés óta. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében a heti egy-két óras tantárgyakból félévente minimum három érdemjegyet, a nagyobb óraszámú tantárgyakból a heti óraszám plusz egy érdemjegyet kell szereznük félévente.

A tanulók eredményes felkészülése, egyenletes terhelése érdekében az egyes tantárgyakból iratható témazáró dolgozatok, félévi, tanév végi felmérő dolgozatok száma egy tanítási napon maximum kettő lehet.

A tanulók írásbeli munkáit – témazáró dolgozat, röpdolgozat, teszt stb. – a megírástól számított 10 munkanapon belül ki kell javítani, az érdemjegyet a tanulókkal közölni kell, el kell végezni az értékelést.

Az e-Kréta naplóban az érdemjegyek színekódja és súlyozása:

Értékelés módja	Szín	Súlyozottság
Írásbeli témazáró dolgozat	piros	200%
Év végi felmérés	piros	200%
Írásbeli dolgozat	kék	100%
Szövebeli felelet	kék	100%
Feladatlap, teszt	kék	100%
Verseny eredmény	kék	100%
Havi értékelés	kék	100%
Gyakorlati feladat	kék	100%
Programozás	kék	100%
Online oktatásban nyújtott teljesítmény	zöld	50%
Memoriter	zöld	50%
Beszámoló	zöld	50%
Házi feladat	zöld	50%
Projekt munka	zöld	50%
Szorgalmi feladat	zöld	50%
Órai munka	zöld	50%
Felszerelés és házi feladat hiány	fekete	50%
Füzet külalak értékelése	fekete	50%
Másik intézményből hozott jegy	fekete	75%

A tanulók évközi tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az 1. évfolyamon valamint a 2. évfolyam első félévében minden tantárgy esetében szöveges értékelést alkalmazunk.
- A 2. évfolyam 2. félévében, illetve a 3-4. évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- Az 5-8. évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- A magyar nyelv és irodalom tantárgy értékelését az 1. évfolyamon egy tantárgyként szövegesen, 2-8. évfolyamon külön tantárgyként külön érdemjegyekkel végezzük.

Értékelés félévkor és tanév végén:

- Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. Szöveges értékelés során a KRÉTA szövegbankjában lévő minősítéseket alkalmazzuk.
- A 2. évfolyamon az év végi, a 3-8. évfolyamon a félévi és a tanév végi osztályzatot az adott félév, illetve tanítási év során szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
- A magyar nyelv és irodalom tantárgy értékelését az 1. évfolyamon félévkor és év végén egy tantárgyként szövegesen, 2. évfolyam 1. félévében két tantárgyként szövegesen, 2. évfolyam 2. félévében és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén külön tantárgyként végezzük a szerzett érdemjegyek és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján.

- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).

A tanulók félévi és tanév végi osztályzatainak megállapításakor a nevelőtestület a következő **kerekítési szabályt alkalmazza:**

- 5 tized alatti átlag esetén az osztályzatot lefelé,
- 6 tized feletti átlag esetén az osztályzatot felfelé kell kerekíteni.
- Amennyiben az átlag 5 - 6 tized közötti, a le- illetve felfelé történő kerekítés az adott pedagógus egyéni döntése alapján történik.
- **Kitűnő** a minősítése annak a tanulónak, aki a tanév végén minden tantárgyból jeles (5) eredményt ér el.
- **Jeles** a minősítése annak a tanulónak, akinek a tanév végén a tantárgyi eredményei közül csak egy jó (4) és minden egyéb jeles (5).

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése és minősítése

A tanulók **magatartásának** értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a

példás	(5)
jó	(4)
változó	(3)
rossz	(2) érdemjegyeket illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

- A tanulók magatartását az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményét figyelembe véve – osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe illetve a bizonyítványba bejegyezi.
- A 2-8. évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Az értékelés előtt kikéri az osztályban tanító pedagógusok véleményét.
- A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A magatartás értékelésének és minősítésének követelményei:

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik,
- kötelességtudó, feladatait teljesíti,
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti,
- tisztelettudó,
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik,
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz,
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet,
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása

JÓ (4) az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja,
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik,

- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti,
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti,
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt,
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, aki:

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be,
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik,
- feladatait nem minden esetben teljesíti,
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva,
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik,
- igazolatlanul mulasztott,
- több szaktanári figyelmeztetője van
- osztályfőnöki intője van.

ROSSZ (2) az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti,
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti,
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen,
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik,
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza,
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt,
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve osztályfőnöki intónél magasabb fokozatú büntetése van.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az 1-8. évfolyamon a

példás	(5)
jó	(4)
változó	(3)
hanyag	(2) érdemjegyet illetve osztályzatokat alkalmazzuk.

- A tanulók szorgalmát az 1. évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök - az osztályban tanító pedagógusok véleményét figyelembe véve- osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzik.
- A 2-8. évfolyamon a tanulók szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. Értékelés előtt kikéri az osztályban tanító pedagógusok véleményét.
- A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

A szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei:

PÉLDÁS (5) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,

- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi,
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi,
- munkavégzése pontos, megbízható,
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz,
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

JÓ (4) az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt,
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik,
- a tanórákon többnyire aktív,
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti,
- taneszközei tiszták, rendezettek.

VÁLTOZÓ (3) az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől,
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti,
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik,
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja,
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

HANYAG (2) az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg,
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen,
- feladatait többnyire nem végzi el,
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek,
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül,
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít, vagy
- folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el, vagy
- az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez, vagy
- az iskola, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy
- bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolában tanév közben a következő dicsérek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,
- nevelőtestületi dicséret

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanuló a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményéért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért,
- az iskola jó hírvének megőrzéséért és növeléséért dicséretben részesíthető.
- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- Az egyes tantárgyakból egész tanévben kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók szaktanáruk javaslata alapján könyvjutalomban részesülnek, melyet a tanévzárón az iskola közössége előtt vehetnek át.
- Az iskolai szintű versenyeken 1-3. helyezést elért, bemutatókon, előadásokon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- Iskolán kívüli, más iskolák által szervezett területi, körzeti versenyeken 1-3. helyezést elért tanulók igazgatói, az eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek. Megyei, országos szintű versenyeken 1-3. helyezést elért tanulók nevelőtestületi, az eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- Az iskolán kívüli előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki, vagy igazgatói dicséretben részesülnek.
- A jelentős versenyen vagy több versenyen, előadásokon, bemutatókon kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók a tanév végén könyvjutalomban részesülnek, melyet a tanévzáró ünnepségen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- A több fordulóból álló, huzamosabb időn át tartó felkészülést, többletmunkát igénylő iskolai vagy iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön részt vevő tanulók, tanuló csoportok a tanév végén jutalomban részesülhetnek. /jutalomkirándulás, tárgyjutalom stb./
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni. A dicséretet írásba kell foglalni és arról a szülőt tájékoztatni kell.
- Csoportjutalmazási formák: jutalomkirándulás, színházlátogatás stb.
- Az iskola nyilvánossága előtt jutalmazásra az osztályfőnök vagy a szaktanár tesz javaslatot. A jutalmazást a nevelőtestület dönti el az osztályozó értekezleten.

A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti, vagy
- a tanulói házirend előírásait megszegi, vagy igazolatlanul mulaszt, vagy
- bármely módon árt az iskola hírvének, büntetésben lehet részesíteni.

A büntetések formái, fokozatai:

- szaktanári figyelmeztetés (maximum 3 alkalommal),
- szaktanári intő,
- szaktanári rovó,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás.

Az egyes büntetési fokozatok kirovási sorrendje és a kirovás okai

Szaktanári fokozatban lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:

- zavarja a tanórát, tanórán kívüli foglalkozást,
- a szaktanárral szemben tiszteletlenül viselkedik.

Osztályfőnöki figyelmeztetésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:

- ismétlődően tiszteletlen viselkedést mutat,
- a tanórát mobiltelefonnal megzavarja,
- késését harmadik alkalommal nem tudja igazolni,
- 1-2 igazolatlan órája van,
- tanuló társaival, az iskola nem pedagógus dolgozóival szemben tiszteletlenül viselkedik,
- csúnyán beszél, trágár kifejezéseket használ.

Osztályfőnöki intésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:

- osztályfőnöki figyelmeztetés, szaktanári figyelmeztetés után újabb büntetést kell kiszabni,
- 3-5 igazolatlan órája van,
- szándékosan rongál, anyagi kárt okoz,
- tanuló társaival szemben agresszív, társait fizikailag, lelkileg bántalmazza.

Osztályfőnöki megrovásban lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:

- osztályfőnöki intés után újabb büntetést kell kiszabni,
- tanuló társaival szemben agresszív, társait fizikailag, lelkileg folyamatosan bántalmazza.

Igazgatói figyelmeztetésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:

- osztályfőnöki megrovás után újabb büntetést kell kiszabni,
- tanuló társaival szemben agresszív, társait fizikailag, lelkileg folyamatosan bántalmazza, zsarolja.

Igazgatói intésben lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:

- igazgatói figyelmeztetés után újabb büntetést kell kiszabni,
- az iskola területén dohányzik,
- szándékosan rongál, súlyos anyagi kárt okoz,
- tanuló társaival szemben agresszív, társait fizikailag, lelkileg folyamatosan és súlyosan bántalmazza, zsarolja, tanuló társának fizikai sérülést okoz.

Igazgatói megrovásban lehet részesíteni a tanulót akkor, ha:

- ismételt igazgatói intés után újabb büntetést kell kiszabni,
- tanuló társaival szemben ismétlődően agresszív, társait fizikailag, lelkileg folyamatosan és súlyosan bántalmazza, zsarolja, tanuló társának fizikai sérülést okoz.

Az intézkedések alkalmazásánál, annak fokozatai meghatározásánál elsősorban az osztályfőnök dönt a szaktanárok véleményének kikérését követően.

Ha a tanuló **kötelességeit vétkeesen és súlyosan megszegi**, ellene fegyelmi eljárás indítható. A fegyelmi eljárás során kiszabott büntetés formái:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetve megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába (ez utóbbi esetben, ha az iskola igazgatója a tanuló átvételéről a másik iskola igazgatójával megállapodott),
- a büntetést írásba kell foglalni, arról a szülőt tájékoztatni kell.

A fegyelmi eljárást a jogszabályokban előírtak szerint kell le bonyolítani.

V. CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK

ELVEI

Csoportbontások

A tanulók eredményesebb oktatása, igényeik kielégítése, a digitális és idegen nyelvi kompetenciák kialakítása, fejlesztése, az iskola technikai adottságainak jobb kihasználása, a szakos ellátottság biztosítása, az eredményesebb tehetséggondozás, felzárkóztatás, a beilleszkedési, magatartási, tanulási kudarcok eredményesebb kezelése érdekében, meghatározott osztálylétszám felett **lehetőség szerint** csoportbontást alkalmazunk: dráma és színház, magyar nyelv, irodalom, matematika és az idegen nyelv, a digitális kultúra és a technika és tervezés tantárgyak tanítási óráinak párhuzamos szervezése során.

Angol - angol – magyar és/vagy matematika (4 – 8. évfolyam) bontás

- 18 fő feletti osztálylétszám esetén angol – angol, illetve angol – magyar nyelv, irodalom és/vagy matematika csoportbontást lehet létrehozni.

- Amennyiben a 18 fő feletti, bontott osztály létszáma időközben, egyik tanévről a másikra 18 fő alá csökken a csoportbontást lehetőségét lehetőség szerint igyekszünk megtartani.

Technika és tervezés – digitális kultúra

- A digitális kultúra szaktanterem befogadó képessége miatt csoportbontást 14 fő feletti osztályokban alkalmazunk.

- A csoportok létrehozásakor az osztálylétszám felezésére törekszünk.

Egyéb foglalkozások

a./A tanuló joga, hogy részt vegyen az iskola által szervezett egyéb foglalkozásokon.

Az egyéb foglalkozások formái:

➤ rendszeres elfoglaltságok: napközi, tanulószoba, szakkör, sportkör, énekkar, logopédia foglalkozás, egyéni foglalkozás, tehetséggondozás, felzárkóztatás, középiskolai felkészítő foglalkozás, tömegsport

➤ nem rendszeres elfoglaltságok: iskolai rendezvények, ünnepek, múzeum-, színház-, mozi látogatás, kirándulás, túra, sport- és tanulmányi verseny, diáknapi, stb.

b./ A tanuló joga, hogy tagja legyen a rendszeres elfoglaltságot jelentő tanórán kívüli foglalkozásoknak, diákkörnek, különböző köröknek, valamint iskolán kívüli társadalmi szervezeteknek.

- A tanuló kezdeményezhet különböző tanórán kívüli foglalkozásokat, és részt vehet azokon.
- Kezdeményezheti **iskolai diákkör** létrehozását. A kezdeményezést írásban kell benyújtani az iskolaigazgató számára. Az iskola a kezdeményezett diákkörre vonatkozó javaslatot a faliújságon közzé teszi. A diákkör létrehozásához minimum 10 fő szükséges. A tanórán kívüli foglalkozások időpontjáról a tanulók írásbeli vagy szóbeli tájékoztatást kapnak.

Napközi otthon, tanulószoba

A napközi otthon és a tanulószoba a tanórákra való felkészülés, a pihenés, a játék, a szabadidő hasznos eltöltésének a színtere. A tanulók 16 óráig történő foglalkoztatása, valamint szülői igény alapján legkésőbb 18.00 óráig az intézmény 1 – 4. évfolyamon napközi otthonos csoportokat, az 5 – 8. évfolyamon tanulószobás csoportokat működtet. A napközis és tanulószobás csoportok számát az igénybe vevő tanulók létszáma, illetve a jogszabályban meghatározott maximális csoportlétszám határozza meg.

A napközis csoportba és a tanulószobai foglalkozásokra az iskola által rendszeresített, szülő által aláírt „Jelentkezési lappal” lehet jelentkezni.

A napközis csoportba és a tanulószobára minden jelentkezőt fel kell venni.

A napközis és tanulószobai feladatokat ellátó pedagógusok nevét a tanévre szóló tantárgyfelosztás, beosztását az összesített órarend tartalmazza.

Az egyéb tanórán kívüli foglalkozásokra vonatkozó általános szabályok

- A tanórán kívüli foglalkozásokra való tanulói jelentkezés - a logopédiai, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások, valamint az egyéni foglalkozások kivételével - önkéntes. A tanórán kívüli foglalkozásokra történő jelentkezés tanév elején történik, és egy tanévre szól.
- A logopédiai-, fejlesztő-, felzárkóztató- és egyéni foglalkozásokra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki, részvételük a foglalkozásokon kötelező. A részvétel alól felmentést a szülő kérése alapján az igazgató adhat.
- A rendszeres elfoglaltságot jelentő tanórán kívüli foglalkozások a tanulók számára térítésmentesek.
- A tanórán kívüli foglalkozások megszervezésénél a tanulói, szülői, nevelői igényeket a lehetőségek szerint figyelembe kell venni.
- A tanórán kívüli foglalkozások vezetőit az igazgató bízza meg. A rendszeres foglalkozásokat tartó pedagógusok nevét a tanévre szóló tantárgyfelosztás, a foglalkozások időpontját az összesített órarend tartalmazza.
- Egyes, nem rendszeres elfoglaltságot jelentő tanórán kívüli foglalkozások (pl.: színház, mozi, múzeumlátogatás, kirándulás) igénybevételeért részvételi díjat kell fizetni. A foglalkozásokra való jelentkezéskor a díjakra vonatkozó tájékoztatást a tanuló, illetve a kiskorú tanuló szülője számára meg kell adni. A részvételi díjas foglalkozáson való részvétel a tanuló számára nem lehet kötelező úgy, hogy annak térítési díja befizetésére is kötelezve legyen. A programokat előzetes szülői hozzájárulással kell megszervezni.

VI. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, PEDAGÓGUS VÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A tanuló, illetve kiskorú tanuló esetében a szülő joga, hogy válasszon a választható tantárgyak, foglalkozások, illetve – amennyiben lehetőség van rá – a választható tantárgyat, foglalkozást tartó pedagógusok közül.

A nem kötelező, választható órákon, foglalkozásokon a részvétel nem kötelező.

Az iskola igazgatója lehetőség szerint minden év április 15-ig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, foglalkozásokról, amelyekből a tanulók választhatnak. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat, foglalkozást előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni. A tájékoztató elfogadása előtt be kell szerezni az iskolaszék, ennek hiányában a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

A tanulóknak az előző tanév május 20-ig – a szülő által aláírt nyilatkozattal – kell jelezniük részvételi szándékukat.

Amennyiben lehetőség nyílik rá, iskolánk biztosítja tanulóink számára a választható órákon, foglalkozásokon a pedagógus választás lehetőségét. Ez esetben a választható pedagógusok nevét a részvételi szándékot jelző nyilatkozaton kell megjelölni.

Etika/ Hit – és erkölcs tanterv esetén a választott tantárgy módosítására tanév közben nincs lehetőség. Amennyiben a szülő a következő tanévre módosítani szeretne, azt az előző tanév május 20. napjáig, írásban teheti meg.

VII. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.

2. Ennek alapján

- az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a jogszabályban megnevezett évfolyamokon a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:

- a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
- iskolai sportkörben való sportolással,
- kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

VIII. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

➤ A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelő végzi el a testnevelés órákon, tanévenként a jogszabály által meghatározott időpontban, illetve módszerekkel.

➤ A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, és az erre a célra kialakított elektronikus felületen rögzítik.

- Az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és kérés esetén a szülők tudomására hozzák.

IX. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan érvényesülő elvek:

- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (készség- és képességfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.
- Tanulóink a hétvégére és tanítási szünetek idejére a szokásos – egyik óráról a másikra történő felkészüléshez szükséges – írásbeli és szóbeli házi feladatnál többet nem kapnak.
- A házi feladatok elkészítésére a napközis és tanulószobás napirendben tanulási időszávot ütemeztünk be 14.00-15.00 óráig. Lehetőség szerint védjük ennek az időszávnak a megvalósulását annak érdekében, hogy tanulóink az iskolában készíthessék el házi feladataikat. Amennyiben a napközis, tanulószobás tanulók ebben az időszakban más elfoglaltságuk miatt nem tudják házi feladataikat befejezni, azokat otthon pótolniuk kell.
- A napközis, tanulószobai jelenlét nem zárja ki az otthoni tanulás szükségességét és lehetőségét.

X. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az iskolánkban folyó egészségnevelés elveit Pedagógiai Programunk nevelési programjának IV. fejezete – az iskolai egészségnevelési program tartalmazza.

Az iskolánkban folyó környezeti nevelés elveit Pedagógiai Programunk nevelési programjának VI. fejezete – az iskolai környezeti nevelési program tartalmazza.

XI. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK, A GYERMEK- ÉS IFJUSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Tanulóink esélyegyenlőségének biztosítását az alábbi intézkedésekkel szeretnénk elérni:

- diákétkeztetés,
- az iskolai, illetve községi könyvtár, valamint az iskola létesítményének, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata,
- napközi otthon, tanulószoba,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák, foglalkozások,
- csoportbontások,
 - kompetencia alapú oktatás,
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- alapfokú művészeti oktatás – zeneiskola,
- logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, gyógypedagógus bevonása,

- iskolai sportkör, szakkörök, szabadidős tevékenységek szervezése – ennek érdekében szoros kapcsolat a helyi művelődési házzal, sportegyesületekkel,
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai,
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a szülőkkel történő szoros kapcsolattartás, családlátogatás,
- továbbtanulás irányítása, segítése,
- iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége,
- segélyek elbírálásakor ajánlás az illetékesek felé,
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal, a gyermekjóléti szolgálattal, a járási hivattal, illetve tankerülettel annak érdekében, hogy a szociális hátrányt szenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

a./ A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatainak egyik fő célja a gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, jelzésében, feltárásában, megszüntetésében.

Feladataink közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémák megoldása érdekében fordulhatnak,
- családlátogatás a veszélyeztető okok feltárása érdekében,
- gyermekbántalmazás véelme vagy egyéb veszélyeztető okok megléte esetén kezdeményezzük, hogy az iskola igazgatója értesítse a gyermekjóléti szolgálatot,
- a gyermekjóléti szolgálat tevékenységét segítjük,
- a tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezzük, hogy az iskola igazgatója gyermekvédelmi támogatás megállapítása érdekében javasoljon eljárást a helyi önkormányzat polgármesteri hivatalánál,
- tájékoztatást nyújtunk a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.

c./ Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, a gyermek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat. Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni, és fel kell tárni a tanulók problémáit,
- meg kell keresni a problémák okait,
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához,
- jelezni kell a felmerült problémát a gyermekvédelmi szolgálat szakembereinek.

d./ A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval,
- tanulási képességeket vizsgáló bizottsággal,
- gyermekjóléti szolgálattal,
- családvédelmi szolgálattal,

- a váci tankerülettel,
- a helyi, illetve illetékes polgármesteri hivattal,
- a képviselő testület szociális bizottságával,
- iskolaorvossal, védőnővel, fogorvossal
- továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

e./ Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- felzárkóztató foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- csoportbontás bizonyos tantárgyak esetében,
- kompetencia alapú oktatás,
- újszerű tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- alapfokú művészeti oktatás – zeneiskola,
- logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, gyógypedagógus bevonása
- pályaválasztás segítése,
- személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek),
- egészségnevelő és mentálhigiénés programok szervezése,
- családi életre történő nevelés,
- napközis és tanulószobai foglalkozások,
- iskolai étkezési lehetőségek,
- egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásokról.

XII. AZ ISKOLAVÁLTÁS, A TANULÓ ÁTVÉTELÉNEK SZABÁLYAI

Iskolánk a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót köteles felvenni, más iskolától átvenni.

A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni:

- a tanuló azonosításra alkalmas dokumentumát,
- a tanuló lakcímkártyáját,
- a szülő személyi igazolványát, lakcímkártyáját,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt. Döntése előtt szükség esetén beszerzi az illetékes tankerület engedélyét.

Ha az iskolába körzeten kívül lakó tanuló jelentkezik, az igazgató a felvétellel kapcsolatos döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét. A döntésről a szülőt értesíteni kell.

A 2-8. évfolyamba jelentkező tanulónak - az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tárgyakból, amelyeket előző iskolájában nem tanult. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

A nevelési – oktatási intézmény tanulói jogviszony létesítésével kapcsolatos döntése ellen a tanuló, illetve a szülő, a döntés tudomására jutásától számított 15 napon belül felülbírálati kérelmet, fellebbezést nyújthat be az intézmény fenntartójához.

A fenntartó képviselője a kérelmet elutasíthatja, illetve a döntést jogszabálysértés vagy egyéni érdeksérelem esetén megváltoztathatja, vagy megsemmisítheti, és a nevelési – oktatási intézményt új döntés meghozatalára utasíthatja.

A tanuló, a szülő a fenntartónak a felülbírálati kérelem tárgyában hozott döntésének bírósági felülvizsgálatát kérheti a közléstől számított 30 napon belül, jogszabálysértésre és a tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközésre hivatkozással.

Intézményünkben az oktatás évfolyamonként egy – egy osztályban történik. Ettől eltérő eset csak fenntartói döntés eredményeként valósulhat meg.

XIII. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS INTÉZKEDÉSEK

Vonatkozó jogszabály: A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet, és az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként került bevezetésre.

A helyi tanterv alapját képező kerettanterv:

NAT 2020

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyama számára

Kerettanterv az általános iskola 5–8. évfolyama számára

A Pedagógiai program módosításaival egységesen megszerkesztett dokumentum hatályba lépésének napja: 2023. szeptember 1.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata:

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A tantestület minden tanév végén értékeli a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítására:

- az iskola igazgatója,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a pedagógusok szakmai munkaközössége,
- az iskolaszék,
- a szülői munkaközösség,
- az iskola fenntartója tehet javaslatot.

A tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül az iskolaszék szülői, illetve diákönkormányzati képviselői útján az iskolaszéknek javasolhatják.

Vácrátót, 2023. augusztus 31.

TARTALOMJEGYZÉK

<u>Bevezetés</u> - Az intézmény bemutatása	2.
<u>NEVELÉSI PROGRAM</u>	
I. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka alapelvei, értékei	5.
II. Az iskolában folyó nevelő – oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	8.
III. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	20.
IV. A teljeskörű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok – Egészségnevelési program	21.
V. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	28.
VI. Iskolai környezeti nevelési program	29.
VII. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	36.
VIII. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák	37.
IX. A vezetők és a pedagógusok helyi intézményi feladata, munkájukkal szembeni elvárások	42.
X. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	50.
XI. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	52.
XII. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi jogok gyakorlásának rendje	56.
XIII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	57.
XIV. A tanulmányok alatti vizsga szabályai	65.
XV. Az iskolába jelentkező tanulók felvételének és átvételének szabályai	68.
HELYI TANTERV	69.
I. A választott kerettantervek, az iskolában tanított kötelező és nem kötelező (választható) tantárgyak és óraszámok. (Óratervek)	69.
II. A tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei	76.
III. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	77.
IV. A tanulók tanulmányi munkájának és szorgalmának ellenőrzése, értékelése, a tanulók jutalmazása, fegyelmező intézkedések	81.
V. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	89.
VI. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógus választás szabályai	91.
VII. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módjai	91.
VIII. A tanulók fizikai állapotának mérése	91.
IX. Az otthoni (napközi, tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai	92.
X. Egészségnevelési és környezeti nevelési alapelvek	92.
XI. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések, gyermek- ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	92.
XII. Az iskolaváltás, a tanulók átvételének szabályai	94.
XIII. A pedagógiai program érvényességével, módosításával kapcsolatos intézkedések	96.
Tartalomjegyzék	97.
Mellékletek	98.

Melléletek:

Nyilatkozatok a pedagógiai program elfogadásáról, jóváhagyásáról

Kimeneti követelmények tagozatonként/évfolyamonként/tantárgyanként

Tantárgyi tantervek

Ajánlás osztályfőnököknek

Ajánlás osztályfőnököknek:

a) ajánlott témák a tanév legelső közösségi nevelés óráira

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) minden osztályban feldolgozásra ajánlott témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vételével.
- Tanévente 3 alkalommal sportolást, testmozgást népszerűsítő óra
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

c) A közösségi nevelés órákra ajánlott tananyag, tematika évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni; Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Elvárható követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinálok.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Elvárható követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségese. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Elvárható követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Elvárható követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapiak, ünnepek).

Elvárható követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Elvárható követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Elvárható követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkiert, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Elvárható követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Elvárható követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Elvárható követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Elvárható követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: Közlekedés Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, tovább haladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Elvárható követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: Test és lélek Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiénia. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Elvárható követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: Személyiségünk Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Elvárható követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejteni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Elvárható követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Elvárható követelmény: Előrelátással hártsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: Tudni illik Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana.

Hogyan? Miről? Kamaszszerelem.

Elvárható követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagamról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló. Érdeklődés, célok, akarat, éniideál, értékek. Önérték, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gög, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Elvárható követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: Pályaorientáció Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság és

kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Elvárható követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Elvárható követelmény: A tanuló tudja azonosítani az érdeklődési területek, és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Családi élet Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Elvárható követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) Választható témák az osztályösszetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság

- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása - Tudni illik, hogy mi illik - Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája
- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bírálat, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcba önmagunkkal
- Bizonytalanok az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapi és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei
- A fiatalok bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különböző tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illemtan
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érettség tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése

- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége - Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen
- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása